

33 Litteratur

- Aamot, S. 1979. Sjøfolks tilpasning til skipssamfunnet under skiftende familie- og samfunnsforhold. Oslo, System for sikkert skip, Rapport. Norges teknisk-naturvitenskapelige forskningsråd. 29 ss.
- Aanby, AT. 2006. Beriberi. Sjøfolks mare. Arendal, Aust-Agder kulturhistoriske senter.
- Aanby, AT. 2007. Sykdom ombord. Arendal, Aust-Agder Arv; 295-ff.
- Aanderud, L. et al. 1998. Sjøfartsmedisinsk senter i Bergen seiler i motvind. *DoCumentum Navale*, 3,1; 2-3.
- Aanes, H. 2003. Hygiene og helse under lofotfiske i gamle dager. *Utposten*, 2003-07-08; 25-ff.
- Askow, UB. 1778. Anviisning til den rette og bestemte Brug af de Lægemidler hvormed de Kongelige Krigsskibe paa deres Sæetog forsynes. København, Nicolaus Møller & Søn, 286 ss.
- Askow, UB. 1778. *Diarium medicum navale sistens observationes circa causas, curationem & prophylaxin morborum, qui præsidium classis regiæ danicæ in expeditione Algeriensi affixerunt.* Hafnia. [Doktoravhandling].
- Aga, OJ. 1929. Om kostholdet ved hvalfangstekspedisjonen «Tafelberg» sesongen 1936-37. Oslo, *Tidsskrift for den Norske Lægeforening*. 57; 794.
- Ahlen, C. 2014. Bunkringsvann. En helserisiko. *Navigare*, 2014, 2; 34-36.
- Akşit, C. 2011. NATO Standardization – 60 Years of Normative Success. Brussel, NATO, NSA. [Powerpointpresentasjon].
- Almklov, PG. et al. 2018. Taming a globalized industry – Forces and counter forces influencing maritime safety. *Marine Policy*, 96; 175-183.
- Amandussen, B. 2014. Refleksjoner fra en ny lege i Radio Medico. *Legevakt for sjøfolk.* *Navigare*. 2014, 1; 36-39.
- Amble, B. 2016. Fra oppbrudd til ny havn i vest. Sjøfartsdirektoratet 10 år i Haugesund. Haugesund, Sjøfartsdirektoratet. 70 ss.
- Amble, B. 2019. Sjøfartsdirektoratet – en suksesshistorie. *Navigare*, 2018-04; 31.
- Amundsen, B. 1981. Rederilegen – Dr. Tenfjord takker av. *Skibs-Rederi. Informasjonsorgan fra Wilh. Wilhelmsens Rederi*. 21, 4; 14-16.
- Andersen, AH. et al. 1894. *Stuerten. Kogebog tilskibs.* Kristiania, Aschehoug. 91 ss.
- Andersen, HW. et al. 1989. *Anchor and Balance. Det Norske Veritas 1864–1989.* Oslo, Cappelen Forlag, 491 pp.
- Andersen, M. 1912. Norges første sjøfartsdirektør. Ansættelse – Virksomhed – Entledigelse. Kristiania, Feilberg & Landmark, 318 ss.
- Andersen, SA. 2017-03-13. Slik har katastrofene endret regelverket til sjøs. Sysla Maritim (<https://sysla.no/maritim/slik-har-katastrofene-endret-regelverket-til-sjos/> Anvendt. 2019-10-12).
- Andersson, E. W. 1942. Abnormal Mental States in Survivors, with Special Reference to Collective Hallucinations. *Journal of the Royal Naval Medical Service*, 28, 361.
- Andersson, E. W. 1959. Mental Health Problems of Seamen in the Merchant Marine. Health and Welfare of Seafarers. Report of a Conference organized by the Regional Office for Europe of the World Health Organization. Marseilles, World Health Organization.

- Anon, 1985. Fremtidens skipsdrift. FoU programsamarbeide mellom skipsfarten og NTNF. Beskrivelse av FoU-programmet «Fremtidens skipsdrift». Høvik. 53 ss.
- Anon. 1789. Instrux for de paa den kongelige Flaade antagne Oberskibschirurgi. København.
- Anon. 1902. Indstilling fra Beri-beri Komiteen. Kristiania. LXXXVI ss.
- Anon. 1907. Undersøgelser i anledning beri-beri. Kristiania, Forhandlinger i Det Medicinske Selskab; 58-73, 76-97, 104-126.
- Anon. 1917–1918. Sjøforklaringer over norske skibes krigsforlis, 1914–1918. Bd. 1-5. Kristiania, Sjøfartskontoret.
- Anon. 1925-09-10. Det fredelige Holmsbu opskaket av et rystende drama. Dagbladet; 6.
- Anon. 1926-01-28. Konvention angaaende Skibes Sødygtighed og Udrustning. København.
- Anon. 1943. A Guide to the Preservation of Life at Sea after Shipwreck. Medical Research Council war memorandum. London, H.M. Stationery Office. 21 pp.
- Anon. 1943. Seamen and hardship. The Lancet, 242, 6259; 199.
- Anon. 1944. Hospital Corpsmen. U.S. Maritime Service trains Pursers for combination medical paperwork on ships. American Merchant Marine at War, www.usmm.org
- Anon. 1945. Editorial. Health in the Shipping Industry. British Journal of Industrial Medicine, 2; 105-106
- Anon. 1946. The Health of Merchant Seamen. A correction. British Journal of Industrial Medicine, 3; 110
- Anon. 1947. Alcoholism, an occupational disease of seamen; approaches to a solution of the problem in the Port of New York. Q J Stud Alcohol. 8, 3; 498-50.
- Anon. 1948. Den norske regjerings virksomhet 1940–1945. Del 1. Sosialdepartementet mm. Oslo, Stortinget, 349 ss.
- Anon. 1951-08-17. Rederiforbundet og sjømannsforbundet bør ta ut noen prøveskip. Dagbladet; 1, 4
- Anon. 1951-08-17. Vi spiser alt for mye tung mat til sjøs. Dagbladet; 1, 4.
- Anon. 1953. Bergen sjømannsskole. Oversikt over skolens historie og virksomhet i 100 år. 1. april 1853–1953. Bergen, A Garnæs Boktrykkeri. 101 ss.
- Anon. 1956. 11 år etter ... Rapport fra legeundersøkelsen av krigsdeltagere i Bergen og omland i 1955-56, med kort orientering om syke krigsdeltageres forhold i dag. Bergen, Aktive krigsdeltageres Forening i Bergen. 24 ss.
- Anon. 1956. Kostholdet ombord. Innstilling fra utvalget for kosthold til sjøs. Oslo, Landsforeningen for kosthold og helse. 56 ss.
- Anon. 1959. Innstilling fra Utvalget til å utrede spørsmålet om koordinering av redningstjenesten (Redningsutvalget). Utvalget er nedsatt ved kgl. res. av 25. sept. 1953. Oslo, Justis- og politidepartementet. 148 ss.
- Anon. 1961-03-29. Førstereisguttene kontrakt er meningsløs. Dagbladet; 1.
- Anon. 1963. Betenkning om forholdet mellom fett og hjerte-/karsykdommer skrevet av en sakkyndig komité oppnevnt ved Kgl. resolusjon av 22. desember 1960, utgitt 1963.
- Anon. 1964-08–19. Vi må ofre mer for sjøfolks helse. Aftenposten; 9 [Tenfjord 50 år].
- Anon. 1964-11–20. Avtale mellom Direktoratet for sjømenn, Helsedirektoratet, Skipsfartens arbeidsgiverforening og Norsk Sjømannsforbund om gjennomføring av lovbestemte legeundersøkelser og helsekontroll m.v. av sjømenn.
- Anon. 1965. Skipsfartens arbeidsgiverforening 1940–1965. Oslo, Eget Forlag, 149 ss.

- Anon. 1967-01-12. Nye verneregler for motvirkning av alkoholisme. Utvelgelse av unge sjømenn på bedret medisinsk grunnlag. Bergens Tidende; 19.
- Anon. 1968-07-29. Foreløpig intet møte om sjømenns hygieneforhold. Aftenposten; 11.
- Anon. 1969-09-08. Sikkerheten til sjøs og redningshelikoptre. Aftenposten; 7.
- Anon. 1970. Vestlandske Krigsveteraner. Slik vi husker det. Tilbakeblikk 25 år etter. Bergen, Bergen og Omland Krigsveteranforening; 254.
- Anon. 1970-10-17. Offisielt fra Statsråd. Aftenposten; 10.
- Anon. 1970-10-31. Søkelys på sjømannsykket. Dagbladet; 1
- Anon. 1970-12-11. Den norske sjømann. Trivsel og sunnhet. Dagbladet; 21
- Anon. 1971. Regelmessig kontakt viktig. Informasjonsorgan fra Wilh. Wilhelmsens Rederi. 11, 3. 45 ss.
- Anon. 1971-10-17. Sjøfartsdirektør Neubert Wie 70 år. Aftenposten; 9.
- Anon. 1974-04-01. Yrkeshygiene på kjemikalieskip skal undersøkes. Aftenposten; 11.
- Anon. 1976-03-09. Verneombud vil bevisstgjøre mannskapene. Aftenposten; 2.
- Anon. 1977. Foredrag ved 3S-konferansen om sikkerhet til sjøs 1977-11-22.
- Anon. 1977. Målsetting [for forskningsprogrammet] System for sikkert skip (3 S). System for sikkert skip. Norges teknisk-naturvitenskapelige forskningsråd. 4 ss.
- Anon. 1978. Foredrag ved 3S-konferansen om sikkerhet til sjøs 21. november 1978. Oslo, System for Sikkert Skip / 3S. Rapport 78/4. 119 ss
- Anon. 1979. Foredrag ved 3S-konferansen om sikkerhet til sjøs 12. november 1979. Oslo, System for Sikkert Skip / 3S. Rapport 79/2. 203 ss.
- Anon. 1980. Sikkerhet for liv og helse til sjøs. En sammenfatning av forsknings og utviklingssamarbeidet under programmet System for sikkert skip 1977–1980. Oslo, System for Sikkert Skip, 3S. Rapport 80-06. 117 ss.
- Anon. 1983. Proceedings of the Tripartite Conference on Submarine Medicine. Groton, CT, Naval Submarine Medical Research Laboratory.
- Anon. 1983. Teori i praksis. Festskrift til Einar Thorsrud. Oslo, Tanum-Norli, 325 ss.
- Anon. 1983. Trygve Gjestland får utmerkelse. Krigsseileren. 1983, 4; 25.
- Anon. 1984. Rapport fra en forstudie for Norges rederiforbund vedrørende mulige helseproblemer ved bruk av brennoljer på skip. Trondhjem, NTH. 25 ss.
- Anon. 1987. Innstilling fra Utvalg til å utrede etablering av en fiskerimedisinsk Forskningsenhet.
- Anon. 1992. Registrering og rapportering av ulykker, nestenulykker og farlige forhold ombord i skip. Oslo, Rådet for arbeidstilsyn på skip. 31 ss.
- Anon. 1992–1997. Handelsflåten i krig 1939–1945». Bd 1-5.
- Anon. 1993. Da helse ble samfunnssak. 250-årsjubileum for opprettelsen av det første landfysikat. Christiansand stift 1743. Arendal, Fylkeslegene i Aust-Agder og Vest-Agder og fylkeshelsesjefene i Aust-Agder og Vest-Agder, 16 ss.
- Anon. 1995. Det Maritime Sundhedsvæsen. Nordisk Seminar. Rapport.
- Anon. 1999. Etablering av Norsk Kompetansesenter i Sjøfartsmedisin. Innstilling fra en arbeidsgruppe. 23 ss.
- Anon. 2000-08-17. Nytt senter for sjøfartsmedisin. Dagens Medisin, 13-00; 16.
- Anon. 2001-01-16. 30 dør i skipsulykker hvert år. NRK.
- Anon. 2001-01-16. Høye dødstall på norske skip. VG.

- Anon. 2003. Militærpsykologiske prosjekter. Publikasjoner 1995–2003. Bergen, Sjøkrigsskolen og Universitetet i Bergen. 16 ss
- Anon. 2003. Sjøforklaringer fra 2. verdenskrig. Bd. 1-2. Oslo, Norsk Sjøfartsmuseum. 468+448 ss.
- Anon. 2005. 8th International Symposium on Maritime Health Rijeka, Croatia, 8-12 May 2005. *International Maritime Health*, 56, 1-4; 185-187.
- Anon. 2005. Åpning av Norsk sjøfartsmedisinsk Senter i Bergen. *Ramazzini*, 12, 4; 15.
- Anon. 2005-05-07. Per [Hansson] får sin plass. *Dagbladet*; 21.
- Anon. 2006. U.S. Maritime Service. The Forgotten Service. American Merchant Marine at War, www.usmm.org
- Anon. 2009. Sjøhelsekonferansen 2009. *Navigare*. 2009, 2; 60
- Anon. 2014. PWC. Evaluering av Regjeringens oppfølgingsplan «I tjeneste for Norge».
- Anon. 2017. Utredning om norske myndigheters behandling av tre utvalgte grupper etter andre verdenskrig. Regjeringen.
- Arbeidsgiverforeningen for Skip og Offshore til Direktoratet for sjømenn, Helsedirektoratet, Norsk Sjømannsforbund. 1988-02-16. Oppsigelse av avtale om gjennomføring av lovbestemte legeundersøkelser og helsekontroll m.v. av sjømenn.
- Archer, AM. U.å. Katalog over hjelpemidler til verne- og miljøarbeide ombord. Trondhjem, Norges Skipsforskningsinstitutt, Marinteknisk Senter, Rapport 3S. 94 ss.
- Arkivverket. 2017-03-31. Sjøfolk og helse. <https://www.arkivverket.no/utforsk-arkivene/andre-verdenskrig/sjofart-i-krig/sjofolk-og-helse> Anvendt. 2019-11-03.
- Arkivverket. 2017-04-24. Velferd for sjøfolk. <https://www.arkivverket.no/utforsk-arkivene/andre-verdenskrig/sjofart-i-krig/velferd-for-sjofolk> Anvendt. 2019-11-03.
- Arner, O. 1960. Skipssamfunnet og offisersrekrutteringen. Oslo, *Tidsskrift for Samfunnsforskning*. 1, 2; 105-119.
- Arner, O. 1961. Sjømannslivet – yrke eller vandreår. Oslo, *Tidsskrift for Samfunnsforskning*. 3, 1; 17-27.
- Arner, O. 1961. Skipet og sjømannen, sosiologiske undersøkelser av skipssamfunnet og sjøfolks yrkesforhold. Oslo, Institutt for Samfunnsforskning. 191 ss.
- Arner, O. 1970. Dødsulykker blant sjømenn. Oslo, Universitetsforlaget. 242 ss.
- Arner, O. 1973. The Role of Alcohol in Fatal Accidents Among Seamen. *British Journal of Addiction to Alcohol & Other Drugs*. 68, 3; 185-189.
- Arner, O. et al. 1962. Ulykker til sjøs. En samnordisk undersøkelse av mulighetene for økte ulykkesforebyggende tiltak blant sjøfolk. Oslo, Institutt for samfunnsforskning. 37 ss.
- Arner, O. et al. 1964a. Sjømannsyrkets særpreg. Oslo, *Tidsskrift for den Norske Lægeforening*. 84, 1223-1228.
- Arner, O. et al. 1964b. Sykdom, ulykker og død blant norske sjømenn. Oslo, *Tidsskrift for den Norske Lægeforening*. 84; 1228-1236.
- Askevold, F. 1976b. War sailor syndrome. *Journal of Psychotherapy and Psychosomatics*. 27, 3-6; 133-138.
- Askevold, F. 1979. Senskader etter krigsseilas. Oslo, *Krigsseileren*, 1979, 4; 8-10.
- Askevold, F. 1980. War sailor syndrome. Copenhagen, *Danish Medical Bull.* 27; 220-223.
- Askevold, F. 1982. Krigsseilersyndromet i Retterstøl, 1982.
- Askevold, F. 1987. Krigsseilersyndromet i Bøhn, 1987.

- Askevold, F. et al. 1976. Krigsseilersyndromet. Oslo, Tidsskrift for den Norske Lægeforening, 96; 868-872.
- Asphjell, A. et al. 2004. Institutt for teknisk kybernetikk femti år). Trondhjem, Institutt for teknisk kybernetikk).
- Aubert, V. 1956. Hvorfor går de til sjøs. En forundersøkelse blant førstereisgutter. Oslo, Institutt for Samfunnsforskning, Stensil.
- Aubert, V. et al. 1958. Skipets sosiale struktur. Oslo, Institutt for Samfunnsforskning, 23 ss.
- Aubert, V. et al. 1959. On the Social Structure of the Ship. *Acta Sociologica*. 3; 200-219.
- Aubert, V. et al. 1962. The ship as a social system. Oslo, Institute for Social Research. 122 ss.
- Auestad, TM. 1997. Folketrygdekontoret for utenlandssaker 50 år i 1997. Jubileumsskrift. Oslo, Folketrygdekontoret for utenlandssaker. 53 ss.
- Augustson, AM. 1922. Det færende folk. Arbeidet for de nordiske sjøfolk gjennom tyve aar- En oversikt. Christiania, Eget Forlag. 192 ss.
- Avtale mellom Direktoratet for sjømenn, Helsedirektoratet, Skipsfartens arbeidsgiverforening og Norsk Sjømannsforbund om gjennomføring av lovbestemte legeundersøkelser og helsekontroll m.v. av sjømenn av 1964-11-20
- Backhaus, A. 1981. Ship' s community. *Norsk Bedriftshelsetjeneste*. 2; 131-132.
- Bakka, D. 1999. I hardt vær. Skipsfartskrise og samlingsprosess. Norsk sjøoffisersforbund 1995. Bergen, Norsk sjøoffisersforbund. 109 ss.
- Bakka, D. 2003. Hundre år for sikkerhet til sjøs. Sjøfartsdirektoratet 1903-2003. Oslo, Sjøfartsdirektoratet. 198 ss.
- Baksaas, I. et al. 1983. Kreft blant sjømenn. Oslo, Tidsskrift for den Norske Lægeforening, 103; 2317-2320.
- Barlaup, A. Red. 1964. Det Norske Veritas. 1864 - 1964. Sikkerhet til sjøs! Oslo, Eget forlag. 177 ss.
- Barth, E. 1964. Sjømennenes tenner og tannhelse. Førstereisgutter bør få fri tannbehandling før de drar ut. *Liv og helse*; 3-6.
- Bartone, PT. et al. (Eds.) 2010. Enhancing human performance in security operations: International and law enforcement perspectives. Springfield, Illinois: Charles C. Thomas, Publishers.
- Basberg, BL. 1993. Handelsflåten i krig, 1939-1945. Vol 2. Nortraship, Alliert og konkurrent. Oslo, Grøndahl og Dreyer, 409 ss.
- Baste, V. 2011. Radiofrequency electromagnetic fields and reproductive health. Occupational exposure among men in the Royal Norwegian Navy. Bergen, University of Bergen. [PhD].
- Bell, S. et al. 2009. The Tenth International Symposium on Maritime Health, 23-26 September 2009, Goa, India. *International Maritime Health*. 60, 1-2; 79-81.
- Bellamy, WA. 1943. Statistical Analysis of Traumatic War Neurosis in Merchant Seamen. *The Americal Journal of Psychiatry*, 100; 114-119.
- Bendtsen, BS. 2012. Neutral merchant seamen at war In Ahlund, C. (red.) *Scandinavia in the First World War*. Lund, Nordic Academic Press; 327-348.
- Bennett, GH. 2011. The 1942 Laconia Order. The murder of shipwrecked survivors and the Allied pursuit of justice 1945-46. *American Journal of International Law*, 299, 16-34.

- Berg, N. et al. 2013. The impact of ship crews on maritime safety. Turku, Centre for Maritime Studies, 48 pp.
- Bergen Brannvesen. 2014. Brannordningen. Dokumentasjon av brann og redningstjenesten i Bergen kommune. Bergen. 86 ss.
- Bett, WR. 1946. Benzedrine Sulphate in Clinical Medicine. A Survey of the Literature. *Post-Graduate Medical Journal*, 22, 250; 205-218.
- Birkevold, H. 2000-07-01. Rogaland helsesenter for sjøfolk. *Stavanger Aftenblad*; 4.
- Bjorvatn, Ø. (Red). 2009. Gamledoktoren. Av og om dr. Stian Erichsen (1867–1953). Tvedestrand, Bokbyen Forlag. 142 ss.
- Bjørklund, J. 1986. Om sjømannsmedisin. Oslo, Norsk Sjøfartsmuseums Årbok, 139-159. [Gjenoptrykket i *DoCumentum Navale* 23, 1; 6-14.]
- Bjørneboe, J. 1974. Haiene. Oslo, Gyldendal norsk forlag.
- Bjørnson, Ø. 1993. 100 år for bedre arbeidsmiljø. 1893–1993. *Arbeidstilsynet 100 år*. Oslo, Tiden Forlag. 367 ss.
- Blain, D. 1943. Convoy fatigue. Traumatic war neuroses. Conference on Traumatic War Neuroses in Merchant Seamen. Medical studies on merchant seamen No 1. United States Public Health Service. <https://collections.nlm.nih.gov/catalog/nlm:nlmuid-23820300R-bk> Anvendt: 2019-09-02.
- Blain, D. 1943. Personal and Morale Factors in the Etiology and Prevention of Traumatic War Neurosis to Merchant Seamen. *The American Journal of Psychiatry*. 100; 131-135.
- Blain, D. 1943. Traumatic neuroses in Merchant Seamen. *The American Journal of Psychiatry*. 100; 113-136.
- Blain, D. et al. 1944. A course in psychological first aid and prevention. A preliminary report. *Am J Psychiatry*. 101; 629–634.
- Blain, D. et al. 1944. The Nature and Treatment of Traumatic War Neuroses in Merchant Seamen. *International Journal of Psycho-Analysis*, 25; 142-146.
- Blain, D. et al. 1943. Convoy Fatigue and Traumatic War Neurosis in Seamen. *Journal-Lancet Minneapolis*, 63; 402-404.
- Blichfeldt, JF. et al. 1983. Teori i praksis. Festskrift til Einar Thorsrud. Oslo, Tanum-Nordli. 319 ss.
- Blix, I. et al. 1978. En arbeidsfysiologisk undersøkelse ombord på M/S Vindafjord på fart fra Afrika til Europa. Oslo, System for sikkert skip, 3S Rapport, NTNF, Arbeidsfysiologisk institutt. 13 ss.
- Blom, G. 2006. Statens Sjøaspirantskole i Bergen. *Bergensposten*, 9, 1; 6-12.
- Blomdalutvalget. 1982. Vurdering av Kystvakten og Redningsskvadronens tilknytning til Forsvaret. Rapport.
- Blystad, R. 1992. Verne og miljøproblematikk på skip med flerkulturell bemanning. Oslo, AFI Notat 4/92, Arbeidsforskningsinstituttet.
- Bolieau, J. 2010-06-14. Canada's Merchant Navy. The Men That Saved the World. *Legion Magazine*.
- Borch, DE. et al. 2012. Surveillance of maritime deaths on board Danish merchant ships, 1986–2009. *International Maritime Health*. 63, 1; 7-16.
- Borchgrevink, CF. 1980. Sykdomsbildet hos sjøfolk. Helsetjenesten til sjøs. Oslo, System for sikkert skip (3S). 136 ss.
- Borchgrevink, T. et al. 1985. Familie og arbeid fokus på sjømannsfamilier. Oslo Arbeidspsykologisk institutt. 252 ss.

- Brandal, N. et al. 2014. De ukjente krigerne. Nordmenn i første verdenskrig. Oslo, Humanist forlag, 459 ss.
- Brandal, N. et al. 2014-11-28. Fem myter om første verdenskrig. Aftenposten.
- Brandt, JK. et al. 1994. Mortality among Danish merchant seamen from 1970 to 1985. *Am J Ind Med*, 25; 867–876.
- Bratli, KA. U. å. Med kongen til fornyet kamp. http://www.ka-bratli.com/nor_med_kongen.htm Anvendt: 2003-05-07
- Brautaset, C. et al. 2008. Globalisation and Norwegian shipping policy, 1850–2000. *Business History*, 50, 5; 565–582.
- Brochmann, D. 1928. Med norske skib i verdenskrigen. Oslo, N. H. & S. T., 168 ss.
- Brochmann, JHH. 1974-08–20. Banebryter i norsk sjøfartsmedisin. Aftenposten; 12.
- Brochmann, JHH. 1982. Førstehjelp ombord. Oslo, Grøndahl & Søn's forlag. 151 ss.
- Brochmann, JHH. 1982. Skipsmedisin før og nå. Oslo, Norsk Bedriftshelsetjeneste. 3; 216–20.
- Brochmann, JHH. 1983. Landsetting av alvorlig syke eller skadede sjømenn i havner med lav medisinsk standard. Oslo, Norsk Bedriftshelsetjeneste. 4; 495–497.
- Brochmann, JHH. 1985. Førstehjelp ved forgiftninger ombord forårsaket av cyan-forbindelser, andre kjemikalier, kondenserte gasser, syrer, lut, petroleumsprodukter, metanol, alkohol og medikamenter. Oslo, Direktoratet for sjømenn og Rådet for arbeidstilsyn på skip. 16 ss.
- Brochmann, JHH. et al. 1984. Å være til sjøs – et yrke og en livsform i forandring. Oslo, Tidsskrift for den Norske Lægeforening. 104; 2443–2448.
- Brodersen, U. 2018-09-16. De glemte Krigssejlere. <https://www.dengang.dk/artikler/4710> Anvendt: 2019-08-27
- Brun-Gulbrandsen, S. et al. 1967. Abuse of alcohol among seamen. *Br J Addict*, 62; 19–27.
- Brun-Gulbrandsen, S. et al. 1964. Alkoholmisbruk blant unge norske sjømenn. Oslo, Universitetsforlaget. 177 ss.
- Brunvand, L. 1946. Glimt og gløtt fra arbeidet i skotske havner. Bergen, Den Norske Sjømannsmisjons Forlag, 75 ss.
- Bryne, A. 2005-05-07. Vår ære og vår skam. *Dagbladet*; 49–52.
- Brækhus, SA. 1934. Norges Rederforbund 1909–1934. Oslo, Norges Rederforbund, 183 ss.
- Bugge J. 1943. På tokt med korvetten Nordstjernen 1869-70. Oslo, Johan Grundt Tanum.
- Burhaug, K. 2014. Helkroppsvibrasjoner Kan gi helseplager. *Navigare*, 2014, 4; 38–40.
- Butler, FK. et al. 1996. Tactical Combat Casualty Care in Special Operations. *Military Medicine*, 161, Suppl 3; 3–16.
- Bye, R. et al. 2007. Professional culture and risk perception: Coping with danger on board small fishing boats and offshore service vessels. *Reliability Engineering & System Safety*. 92, 12; 1756–1763.
- Bøckmann, PWK. U. å. [ca 1950]. Forholdsregler ved Skipbrudd. En vegledning for skipslegerne. Stensil, 18 ss.
- Bøhn, P. et al. 1987. De seilte for vår frihet. Krigsseilernes kamp for Norge og takken de fikk (eller skulle ha fått). Oslo, Grøndahl & Søn's forlag. 181 ss.

- Børresen, DI. 2002. Skipsdagboken fra hvalkokeriet Pythia. Beriberiutbruddet i 1928. Sandefjord, Sandar Historielag.
- Callisen, H. 1772. *Præsidii classis regiae sanitatem tuendi methodum exponit atque pro Doctoris in Medicina gradu publ ventilation*. Hafnia. [Doktoravhandling].
- Callisen, H. 1778. Abhandlung über die Mittel die Seefahrenden und insbesondere die Besatzungen der Kgl dän Kriegsschiffe gesund zu erhalten. Übersetzt von JG Pfueg. Kopenhagen. [Doktoravhandling].
- Carpenter, KJ. 1986. *The History of Scurvy & Vitamin C*. Cambridge, Massachusetts. Cambridge University Press. 288 pp.
- Carpenter, KJ. 2000. *Beriberi, White Rice, and Vitamin B*. Berkley, CA University of California Press. 282 pp.
- Carr, GJ. 1945. Health Problems in the Merchant Navy. *British Journal of Industrial Medicine*, 2; 65-73.
- Carter, T. (Ed). 2014. *Textbook of Maritime Medicine*. Bergen, Norwegian Center of Maritime Medicine, 2nd edition, www.ncmm.no.
- Carter, T. 2011. Mapping the knowledge base for maritime health. *International Maritime Health*. 62, 4; 209-246.
- Carter, T. 2014. Merchant Seamen's Health, 1860–1960. *Medicine, Technology, Shipowners and the State in Britain*. Woodbridge, Boydell Press. 214 pp.
- Carter, T. et al. 2011. Transport av kjemikalier til sjøs. Fortsatt en helserisiko? *Navigare*. 2011, 4; 49-51.
- Chaudhuri, RN. 1944. Survival after Shipwreck. *Ind Med Gaz*. 79, 1; 26–29.
- Chief Inspector of Factories. 1906. *Factories and Workshops: Annual Report for 1905*. London, HMSO; 312.
- Christensen, C. 1986. *De som heiste flagget*. Oslo, Cappelens Forlag, 165 ss.
- Christie, N. 1960. *Unge norske lovovertredere*. Oslo, Universitetsforlaget. 311 ss.
- Cirillo, VJ. 2004. *Bullets and Bacilli. The Spanish-American War and Military Medicine*. New Brunswick, Rutgers University Press. 241 ss.
- Critchley, M. 1943. *Shipwreck Survivors. A Medical Study*. London, J. and A. Churchill. 127 ss.
- Dahl, E. 1979. *Almenpraksis til sjøs. Medisinske erfaringer fra en jordomseiling*. Oslo, Tidsskrift for den norske Legeforening, 99; 327-330.
- Dahl, E. 1990. *Marked og medisin – en institusjons-sosiologisk gjennomgåelse av hospitalet på et stort cruiseskip*. Oslo, Universitetet i Oslo, Senter for Helseadministrasjon, Master of Health Administration. 111 ss.
- Dahl, E. 2004. Social status versus formal rank of medical and other officers – An informal survey among passengers and seafarers on cruise ships. *International Maritime Health*. 55 (1-4); 165-175.
- Dahl, E. 2013. International Maritime Health Association. *Jobber internasjonalt for sjøfolks helse*. *Navigare*. 2013, 3; 45.
- Dahl, E. 2014. Legal aspects of cruise medicine – can a non-US ship's doctor be sued for malpractice in Florida? *International Maritime Health*. 65, 1; 13-15. doi: 10.5603/IMH.2014.0003.
- Dahl, E. 2016. Cruise ship's doctors – company employees or independent contractors? *International Maritime Health*. 67, 3; 153-8. DOI: 10.5603/IMH.2016.0028.

- Dahl, E. 2019. Large-scale helicopter rescue of cruise passengers and freighter crew off the coast of Norway in stormy weather. *International Maritime Health*. 70, 2; 79–81. DOI: 10.5603/IMH.2019.0012.
- Dahl, E. et al. 1984. Transdermal scopolamine, oral meclizine, and placebo in motion sickness. *Cin. Pharmacol. Ther.* 36, 1; 116–120.
- Dannevig, B. 1982. Skipene fra Norge. Fortellinger om den gamle norske skipsfart på Det fjerne Østen, særlig Kina og øyene i Ostindia. Nordanger Forlag, 189 ss.
- de Lange, G. 2001-01-16. Høye dødstall på norske skip. *Aftenposten*; 1, 36.
- Diesen, A. 1911. Ventilationsforholdene paa P/S Norge. *Norsk Tidsskrift for Militærmedisin*. 15; 10-24 & 121-141.
- Dietrichs, ES. 2017. På livets grense. Oslo, Humanist forlag. 277 ss.
- Direktoratet for sjømenn. 1974. Fortegnelse over leger, hospitaler og tannleger i utlandet som er godkjent av norsk konsulat. 56 ss.
- Direktoratet for sjømenn. 1966-02-28. Melding D. nr. 24 til utenrikske stasjoner, S.nr. 28 til mønstringsmyndighetene innen riket, og R. nr. 71 til rederier og skipsførere: Endringer i forskrifter om legeundersøkelse av sjømenn av 2. oktober 1953.
- Direktoratet for sjømenn. 1978. Fortegnelse over leger, hospitaler og tannleger i utlandet som er godkjent av norsk konsulat.
- Dokument nr. 55. (1918). Fra næringskomite nr. 1. Skrivelse fra Handels- og sjøfartsdepartementet ang. utbetaling av hyre til skibsbesætning efter krigsulykke m. v.
- Dokument nr. 76. (1895). Fra komiteen for sociale spøragsmaal. Forestilling angaaende forandring i kostreglementet ombord paa vore handelsskibe. Forestilling fra matrosforeningen i Kristiania ang. forandr. i kostreglementet for norske handelsskibe — forslag fra en i Bergen nedsat komite ang. samme emne (begge med forslag til kostholdsreglement).
- Dokument nr. 8: 36. (1994–1995). Forslag fra stortingsrepresentantene Øystein Hedstrøm og Arild Hiim om å be Regjeringen etablere en fullverdig redningshelikoptertjeneste for Oslofjorden og Skagerrak.
- Dokument nr. 8: 12. (1985–86). Forslag fra stortingsrepresentant Carl I. Hagen datert 16. juni 1986 til lov om opphevelse av lov av 26 august 1854 indeholdende Forordninger i Forordningen om Søindrulleringsvæsenet af 3die Juni 1803.
- Dom Høyesterett 1962-02-10. RT–1962-152-26a.
- Dom Høyesterett 1993-05-24 R–1993-63-B – RR–1993-605 Sea Cat.
- Duda, D. et al. 2017. The Impact of Major Maritime Accidents on the Development of International Regulations Concerning Safety of Navigation and Protection of the Environment. *Scientific Journal of Polish Naval Academy*. 211, 4; 23–44.
- Durham, B. 2014-11-10. Benzdrine Sulphate used in War Operations, <http://lmhar-chive.ca/benzdrine-sulphate-used-in-war-operations-by-brook-durham/> Anvendt: 2019-11–19.
- Efskind, L. et al. 1984. Prosjekt helse og miljø. Rapport. Eksposering, arbeidsmiljø og yrkeshygiene på moderne kjemikaliebåter. Modeller og strategier for en fremtidig helsetjeneste for sjøfolk. Oslo, Direktoratet for sjøfolk, 81 ss.
- Egede-Nissen, A. 1973. Krigsseilersyndromet. Oslo, Krigsseileren. 1973, 2; 14–15.
- Egede-Nissen, A. 1978. Krigsseilersyndromet. Oslo, Tidsskrift for den norske Lægeforening. 98; 469.
- Egede-Nissen, A. 1985. Krigsseilersyndromet. Medlemsblad for Sjøforsvarets Skytteravdeling for Handelsflåten. 2; 14–17.

- Eid, J. 2000. Early Predictors of PTSD Symptom Reporting. Bergen, University of Bergen, Faculty of Psychology. [Doktoravhandling].
- Eid, J. et al. 1995. Organisering av psykososialt støttarbeid: Erfaringer fra to ulykker i Forsvaret. Oslo, Tidsskrift for den norske Lægeforening. 8; 959-961.
- Eid, J. et al. 2001. Posttraumatic stressreactions after shipwreck. Personality and individual differences. 30; 21-33.
- Eid, J. et al. 2005. Operativ Psykologi. En grunnbok, 1. utg. Bergen, Fagbokforlaget.
- Eid, J. et al. 2006. Operativ Psykologi. En grunnbok, 2. utg. Bergen, Fagbokforlaget.
- Eid, J. et al. 2012. Leadership, psychological capital and safety research: Conceptual issues and future research questions. Safety Science, 50; 55-61.
- Eid, J. et al. 2018. Operativ psykologi, 3 utg. Bergen, Fagbokforlaget.
- Eidem, K. 1981-09-28. Krigsseilerne hedrer sin lege og venn. Dagbladet; 19.
- Eikeland, I. 2010. Fra seil til damp. Sjømannssamfunnet i endring, Bergen 1875–1912. Bergen, Universitetet i Bergen, Historisk institutt, Hovedoppgave i historie. 77 ss.
- Eitinger, L. 1958. Psykiatriske undersøkelser blant flyktninger i Norge. Oslo, Universitetsforlaget. [Doktoravhandling].
- Eitinger, L. 1961. Undersøkelse av norske tidligere konsentrasjonsleirfanger. Oslo, Tidsskrift for den Norske Lægeforening. 81; 805-808.
- Eitinger, L. et al. 1981. Gisselspsykiatri. En ny utfordring til psykiatrien. Nordisk psykiatrisk tidsskrift; 11–22.
- Eitinger, L. et al. 1995. Krigsskader og senvirkninger – krigspensjonering gjennom 50 år. Oslo, Rikstrygdeverket, 269 ss.
- Eklblad M. 1948. A psychiatric and sociologic study of a series of Swedish naval conscripts. Akad. avhandling. Copenhagen, Munksgaard. [Avhandling].
- Elderton, WP. 1947. Merchant seamen during the war. Journal of the Institute of Actuaries, 73, 2; 250-284.
- Elias, N. 1950. Studies in the Genesis of the Naval Profession. The British Journal of Sociology. 1, 4; 291-309.
- Ellingsen, E. 1991. Nortraship at 50. Norwegian defence shipping and the challenges ahead. Oslo, The Norwegian Atlantic Committee. 46 ss.
- Ellis, FP. 1948. Environmental factors influencing health and efficiency in warships. BMJ, 4551; 587–592.
- Ellis, FP. 1948. Viduals and Ventilation and the Health and Efficiency of Seamen. Br J Ind Med. 5, 4; 185–197.
- Ellis, FP. 1969. The health of the Navy. The changing pattern. Brit. J. Industr. Med, 26; 190–201.
- Ellis, FP. 1970. Medical Aspects of Trawler Safety. Brit. J. Industr. Med, 27; 78-85.
- Elvik, H. 1970-10-31. Farligste havn for sjøfolk. Dagbladet; 17.
- Elvik, H. 1970-11-06. Sjømannsforbundet går mot forskerne. Dagbladet; 13
- Elvik, H. 1970-11-09. Vi vet alt for lite om sjømennenes situasjon. Dagbladet; 13
- Engelsen, H. 1923. Plan for Norges Røde Kors arbeide for sjømenns hygiene. Notat. 5 ss.
- Engelsen, H. 1924. Report of the Norwegian Red Cross. 24 ss.
- Engelsen, H. 1933. Blyforgiftning. Oslo, Tidsskrift for den Norske Lægeforening, 53; 866-880, 929-940. 985-999.

- Engelsen, H. 1936. Blyforgiftning i Horten fra et medisinsk og sosialt synspunkt. Nord. Med. Tidsskr., 2; 665-673.
- Engelsen, H. 1950. Blyforgiftning. Oslo, Cammermeyers Boghandel Gustav E. Rabe.
- Engelsen, H. Red. 1926. Legebok for sjømenn. Oslo, Norges Røde Kors. 410 ss.
- Engelsen, H. U. å. Smittsomme kjønnsykdommer. Brosjyre.
- Erichsen, AGS. 2013-08-02. Krigsseilerne – den vanskelige historien. Dagbladet.
- Erichsen, H. 2016. Sjømannssykdommen beriberi. Tvedestrand, Historielaget for Dybvåg, Holdt og Tvedestrand; 92-95.
- Erichsen, S. 1899. Undersøgelse om beriberi. Oslo, Tidsskrift for den Norske Lægeforening. 16; 555-571.
- Erichsen, S. 1901. Undersøgelser om beri-beri. Oslo, Tidsskrift for den Norske Lægeforening. 18; 468-480.
- Erichsen, S. 1903. Beri-beri. Oslo, Tidsskrift for den Norske Lægeforening. 20; 259-266.
- Eriksen, T. 2018. Ikke bare livbåter og redningsdrakter. En historisk analyse av sikkerheten for sjøfolk på norske handelsskip i krigsårene 1939–1945. Kristiansand, Universitetet i Agder, Masteroppgave, 126 ss.
- Eriksen, TJ. et al. 2017. Velferden. Historien om Statens velferdskontor for Handelsflåten. Sofiemyr, Bjørgu Forlag. 193 ss.
- Erikssen J. Et. Al. 1981. Coronary heart disease in Norwegian seapilots; Part of the occupational hazard? Acta med scand suppl. 645; 79-83.
- Ertresvaag, E. 1997. Fra sjømannskost til hotell- og næringsmiddelfag. Bergen kokk og stuertskole 1894–1994. Bergen, Eget Forlag. 104 ss.
- Espeli, H. 2019. En dråpe i havet? Krigsforsikringsordninger for sjøfolk og deres etterlatte under og etter første verdenskrig. Oslo, Årbok for Norsk Maritimt Museum; 123-153.
- Espevik, R. 2011. Expert teams. Do shared mental models of team members make a difference? Bergen, University of Bergen. [Doktoravhandling].
- Espevik, R. et al. 2011. Outcomes of shared mental models of team members in cross training and high intensity simulations» Journal of cognitive engineering and decision making, 5; 352–377.
- EU. 1992. Council Directive 92/29/EEC – medical treatment on board vessels of 31 March 1992.
- Evang, K. 1942. Veiledning i å bevare liv på sjøen etter skibbrudd. London, Meddelelser fra sjøfartsdirektøren, 3, 9; 170-173.
- Evang, K. 1944. Veiledning for redning av liv etter skipbrudd. London, 24 ss. [Norsk utgave av Anon. 1943. A Guide to the Preservation of Life at Sea after Shipwreck. Medical Research Council war memorandum. London, H.M. Stationery Office.]
- Evang, K. 1945b. Sosialt arbeid for norske sjømenn i Lindbæk, L. Tusen norske skip – en antologi over norske sjøfolks innsats i den annen verdenskrig. Oslo, Gyldendal; 203-213.
- Evang, K. 1946. Innstilling til Handelsdepartementet fra Komiteen for sjømenns velferd i land. Oslo, Bilag til Ot. prp. nr. 117. (1945–1946). Om opprettelse av et velferdsfond og et velferdsråd for sjøfolk, 18 ss.
- Evang, K. 1962-01-02 Fredrik Haslund er død. Arbeiderbladet; 5
- Evang, K. 2009. Velferden 60 år siden. Helsa til sjøs. Navigare. 2009, 2; 33.

- Evensen, OAL. 2012. Tildels noget forældet og meget mangefuld. Mannskapsforhold, sikkerhetsutstyr og sjødyktighet i Sjøfartsloven av 1893. Trondhjem, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, Masteroppgave i historie. 102 ss.
- Faber, H. 1915. Danske og norske i London – og deres kirker. København, Erslev & Hasselbalch. 240 ss.
- Figenbaum, P. et al. 2009. Verdens fraktemenn. Norsk internasjonal skipsfart gjennom tusen år. Oslo, Kystverket. 42 ss.
- Filikowski, J. 1979. 8th international symposium on marine medicine in Varna. An account. Bull Inst Marit Trop Med Gdynia. 30, 1; 103-5.
- Fjeldvær, R. 1982. Utenlandske arbeidstakere i den norske handelsflåte. Rapport fra et utvalg oppnevnt av Departementet for handel og skipsfart 25. april 1977. Avgitt 11. juni 1982. Oslo, Universitetsforlaget. 101 ss. Også som særskilt vedlegg til St. meld. nr. 53 (1984–1985). Om skipsfartsnæringen.
- Flåtrud, A. 1976. En vurdering av kontakten med skipsfartsnæringen i en del av Direktoratet for sjømenns virkeområder. Prosjektoppgave System for drift av Skip (SDS-26). 63 ss
- Flåtrud, A. 1981. System for safe ship. Presentation of the Norwegian Research Project 3S. Norsk Bedriftshelsetjeneste. 2; 135-149.
- Flåtrud, A. 1984. Norsk riktad helsovård for sjøfolk. Speech at «Seminar working environment among seamen exposed to petroleum products on tankers», Norrkøping 11 December 1984 (in Norwegian). Direktoratet for sjømenn, Oslo, Norway.
- FN. 1982-21-10. De forente nasjoners havrettskonvensjon [United Nations convention on the law of the sea (UNCLOS)].
- FOR 1894-07-21 Om medicinalforsyning og kosthold på norske skibe.
- FOR 1927-08-26 Forskrifter om lægeundersøkelse av sjømenns farvesans, syn, hørsel og sundhetstilstand.
- FOR 1937-10-15 Om kostholderet på norske skip.
- FOR 1940-05-01 Om legeundersøkelse av sjømenns fargesans, syn, hørsel og sunnhetstilstand.
- FOR 1942-09-18 Forskrifter om ekstraordinære redningsredskaper etc. på skip i krigsfarvann.
- FOR 1944-12-15 Provisorisk anordning om lægeundersøkelse av sjømenn.
- FOR 1949-08-01 Skipsmedisin. Forskrifter om legemidler m. v. på norske skip og til overvintringstokter til arktiske egner. Bestemmelser om førstehjelpsutstyr for livbåter gitt av Helsedirektøren samme dag.
- FOR 1950-09-22 Om legeundersøkelse av sjømenns fargesans, syn, hørsel og sunnhetstilstand.
- FOR 1952-10-17 Om redningsredskaper på passasjerskip og lasteskip.
- FOR 1953-10-02 Om legeundersøkelse av sjømenn.
- FOR 1956-06-15 Om skipsmedisin. Forskrifter om legemidler m. v. på norske skip og til overvintringstokter til arktiske egner.
- FOR 1956-07-27-2 Om hygieniske forhold ombord i fartøyer.
- FOR 1964-11-30 Om redningsredskaper m.m. på passasjerskip.
- FOR 1968-04-22-2 Om kosthold på fartøy som driver fiske og fangst.
- FOR 1969-03-15 Om godkjenning av redningsvester.
- FOR 1969-09-29 Om legemidler m. v. på skip.

FOR 1970-05-08 Om legeundersøkelse av sjømenn.

FOR 1973-12-17 Om kostholdet på norske skip.

FOR 1974-06-28-03 Forskrift om legeundersøkelse av loser og losaspiranter.

FOR 1974-07-09-01 Forskrift om synsundersøkelse av loser og losaspiranter.

FOR 1975-12-01-5 Forskrift om forebygging av sammenstøt på sjøen (Sjøveisreglene).

FOR 1977-10-17 Om legeundersøkelse av sjømenn.

FOR 1981-03-30 Om legeundersøkelse av arbeidstakere på skip.

FOR 1981-12-11-8748 Om legemidler på skip m v.

FOR 1982-09-24 Om kostholdet på norske skip.

FOR 1986-02-03-2337 Om legeundersøkelse av arbeidstakere på skip.

FOR 1987-05-15-400 Om plassering m.v. av innredning og om forpleiningstjenesten for bl.a. besetningen på skip.

FOR 1987-06-15-507 Om sikkerhetstiltak m.m. på passasjer-, lasteskip og lektere.

FOR 1987-07-01-582 Om kvalifikasjonskrav for ikke sertifikatpliktig personell på norske skip.

FOR 1989-08-22-822 Om sertifikater for skipsførere og styrmenn.

FOR 1989-08-22-823 Om sertifikater for skipsmaskinister.

FOR 1991-10-15-713 Om plassering m.v. av innredning og om forpleiningstjenesten for besetningen på fiske- og fangstfartøy.

FOR 1992-09-15-707 Om innredning og om forpleiningstjenesten på skip

FOR 1998-01-05-6 Om bygging, utrustning og drift av hurtiggående fartøy som anvendes som passasjerskip eller lasteskip (hurtigbåtforskriften).

FOR 1998-04-27-455 Om rekvirering og utlevering av legemidler fra apotek.

FOR 2000-06-13-660 Om konstruksjon, utstyr, drift og besiktelser for fiske- og fangstfartøy med største lengde på 15 meter og derover.

FOR 2000-08-04-808 Om arbeidsmiljø, sikkerhet og helse for arbeidstakere på skip.

FOR 2001-01-11–20 Om vern av arbeidstakere på skip mot eksponering for biologiske faktorer.

FOR 2001-01-11-21 Om vern av arbeidstakere på skip mot eksponering for kjemikalier.

FOR 2001-03-09-439 Om skipsmedisin.

FOR 2001-10-19-1309 Om helseundersøkelse av arbeidstakere på skip.

FOR 2005-01-01-8 Om arbeidsmiljø, sikkerhet og helse for de som har sitt arbeid ombord på skip.

FOR 2011-12-22-1523 Om kvalifikasjoner og sertifikater for sjøfolk.

FOR 2014-06-05 Om helseundersøkelse av arbeidstakere på norske skip og flyttbare innretninger.

FOR 2017-04-21-515 Om innredning, rekreasjonstilbud, kost og forpleining på skip.

FOR 2018-12-20-2257 Om helseundersøkelse av loser og losaspiranter.

Forskrifter for kosthold i norske skip: Kongelig Resolution av 21. juli 1894, 28. november 1898, 2. august 1903, 24. september 1915, 12. september 1924, 15. oktober 1937. Den norske Regjeringens Resolution av 24. november 1905.

Forsvarsdepartementet. 2011. I tjeneste for Norge – Regjeringens handlingsplan for ivaretagelse av personell før, under og etter utenlandstjeneste. 05–2011

- Forsvarsdepartementet. 2014. Regjeringens oppfølgingsplan for ivaretagelse av personell før, under og etter internasjonal tjeneste. 06–2014.
- Forsvarssjefen. 2015. Et forsvar i Endring. Forsvarssjefens Fagmilitære Råd.
- Fossan, GO. et al. 1983. Nevrasteni og polyneuropati. Tidsskrift for den Norske Lægeforening. 103; 2039–2041.
- Fossan, GO. et al. 1982. Hjerneskode med epilepsi hos sjømenn på kjemikalieskip. Oslo, Tidsskrift for den Norske Lægeforening. 102; 183–4.
- Fremo, AW. 1998-04-15. Norske leger ønsker å samle kunnskap om sjøfolks helse. Stavanger Aftenblad; 4.
- Frigstad, D. 1981. Alkoholbruk på skip. En undersøkelse av alkoholens plass i skipssamfunnet. (Cand.sociol.)
- Fugelli, P. 1984. Fiskerens helsebok. Oslo, Universitetsforlaget. 192 ss.
- Fugelli, P. et al. 1984. Fiskerimedisin. I: Medicinsk Årbog, København; 221–231.
- Fugelli, P. et al. 1992. Fiskerens arbeidsmiljøbok. Oslo, Tiden Forlag. 197 ss.
- Fuglestad, IK. et al. 2004. Germa Lionel – 20 år etter. Universitetet i Oslo, Masteroppgave. 77 ss.
- Fulsås, N. 2003. Havet, døden og været. Kulturell modernisering i Kyst-Norge 1850–1950. Oslo, Samlaget. 190 ss.
- Fulsås, N. 2007. What did the Weather Forecast do to Fishermen, and what did Fishermen do to the Weather Forecast, *Acta Borealia*, 24, 1; 59–83.
- Fure, E. 1997. Striden om sjømannsformidlingen. *Historisk tidsskrift*. 76, 2; 249–267.
- Galimberti, E. et al. 2014. Bernardino Ramazzini (1633–1714). An often forgotten pioneer in maritime health. *International Maritime Health*. 65, 1; 41.
- Garvik, Ø. 2004. KNM Tordenskjolds historie. Hundvåg, Norsk tidsskrift for sjøvesen. 90 ss.
- Gjeseth, G. 2012. Norsk veteranpolitikk etter 1945. Noen hovedtrekk i utviklingen. Oslo, Institutt for forsvarsstudier, Oslo Files on defence and security. 106 ss
- Gjestland, T. et al. 1985. Norwegian Rescue. *Navy Medicine*, 76, 4; 17–20.
- Gjestland, T. et al. 1983. Om norske krigsseileres hverdag – 9 mann i 48 døgn på to flåter. *Krigsseileren* 1983, 4; 7–19.
- Goethe, WH. 1983. Ships of the future – the human point. *Norsk bedriftshelsetjeneste*. 4; 478–486.
- Goethe, WH. et al. 1984. *Handbook of Nautical Medicine*. Berlin, Springer Verlag. 490 pp.
- Goethe, WH. et al. 1988. *Die Individuellen Rettungsmittel*. Herford, Koehler Verlag. 307 pp.
- Goffman, E. 1961. *Asylums. Essays on the social situation of mental patients and other inmates*, New York, Anchor Press.
- Gogstad, AC. 1995. Slange og sverd. Hjemmefront og utefront. Leger og helsetjeneste 1940–1945. Bergen, Alma Mater. 408 ss.
- Golden, F. et al. 1997. Review of rescue and post immersion problems – a medical ergonomic viewpoint. Guildford, Robens Institute, University of Surrey. 41 pp.
- Golden, F. et al. 2002. *Essentials of sea survival*. Champaign, IL, Human Kinetics. 305 pp.
- Gotaas, T. et al. 2010. Ørkenen Sur – den norske uteliggerkolonien i Brooklyn. Oslo, Spartacus. 254 ss.

- Gould, K. 2009. *Faster, better, safer. Studies of safety, workload and performance in naval high-speed ship navigation*. Bergen, University of Bergen. [PhD].
- Graham, H. 1963. *Oranges and Lemons*. London, British Medical Journal; 1085.
- Grieg, N. 1943. *Friheten*. Reykjavík, Helgafjell. 78 ss.
- Grønn, M. et al. 1962. *Proviantbruk i handelsskip*. Melding nr. 3. Oslo, Landsforeningen for Kosthold og Helse.
- Grønseth, E. 1958. *Virkninger av sjømenns fravær til sjøs og sjømannshustruers familieforhold, øvrige sosiale relasjoner og tilpasninger*. Oslo, Institutt for samfunnsforskning, Stensil.
- Grønseth, E. 1960. *Sjømannshustruers reaksjoner på frustrasjon ved mannens fravær til sjøs*. Nordisk Psykologi. 12; 102-110.
- Grønseth, E. 1978. *Virkninger av sjømenns fravær til sjøs på sjømannshustruers familieforhold, øvrige sosiale relasjoner og tilpasninger*. Oslo, Institutt for samfunnsforskning, Stensil.
- Gude, S. 2009. *Sjøfartens historie*. Del 1. Navigare. 2009, 4; 48-51.
- Guthe, T. 1964. *Malaria-utbrudd på norske skip*. Oslo, Tidsskrift for den norske Lægeforening. 84; 1270-1272.
- Gyllin, Y. 1980. *For land og stand*. Oslo maskinist forening 1880–1980. Oslo, Eget forlag. 215 ss.
- Gøthesen, G. 1990. *Sjømannsliv*, Norsk Sjøfartsmuseum & Grøndahl, Oslo.
- Haga, BS. 2015. *En historie om tippoldefars forskning på skipsberiberi*. Elevoppgave www.vennesla.vgs.no Anvendt: 2018-06-08.
- Haga, JM. 2019. *Post-disaster healthcare for parents – a longitudinal study of the mothers and fathers of the Utøya survivors*. Oslo, Universitetet i Oslo. [PhD].
- Hall, JK. 1944. *One hundred years of American psychiatry*. New York, Columbia University Press. 649 pp.
- Hall, JS. 1946. *General Surgery at Sea in the Downs. A review of 700 cases treated in the Downs*. Br Med J. 1; 244–247.
- Halvorsen, T. 2007. *Vi seiler for velstand og lykke*. Norsk Sjømannsforbunds historie. Bd. 2. Oslo, Pax. 630 ss.
- Hamilton, D. 1981. *The Healers. A History of Medicine in Scotland*. Edinburgh, Canongate. 318 pp.
- Hamlander, AJ. 1970-11-12. *Vend dem ikke ryggen*. Dagbladet; 11
- Hansen, AM. et al. 1991. *Sjøfartshistorie som etterkrigshistorisk forskningsfelt*. Bergen, LOS-senter Notat 91-6.
- Hansen, HL. 1996. *Occupational Related Morbidity and Mortality among Merchant Seafarers with Particular Reference to Infectious Diseases*. University of Aarhus, Denmark. [Doktoravhandling].
- Hansen, HL. 2009. *Når søfarende kommer til skade eller bliver syge – om skibsmedisiner og lægebøger for søfarende gennem 200 år*. Helsingør, Handels- og Søfartsmuseets Årbog; 55-ff.
- Hansen, HL. et al. 2012. *Factors influencing survival in case of shipwreck and other maritime disasters in the Danish merchant fleet since 1970*. Safety Science, 50; 1589–1593.
- Hansen, OB. 2005. *Sjøkrigens skjebner*. Hundvåg, Forlaget Norsk Tidsskrift for Sjøvesen, 384 ss.

- Hanssen, E. 1900. Statistiske Oplysninger om norske Sjømænd – deres Farstid, Invaliditet, Ulykkesrisiko etc. Sjømandskomiteens indstilling, Bilag. Kristiania. 113 ss.
- Hansson, P. 1967. Hver tiende mann måtte dø. Oslo, Gyldendal. 203 ss.
- Hartmark, A. 1990. Atlanterhavsslaget og de norske korvettene. Oslo, Norsk Maritimt Forlag, 134 ss.
- Hartvig, P. 1977. Krigsseilersyndromet. En egen undersøkelse og diskusjon av begrepets innhold. Nord Psyk Tidssk. 29; 302-312.
- Haugan, S. 2000. Hva er menneskelige faktorer. Navigare, 2000-03; 10.
- Hegland, JR. 1976a. Nortraships flåte 1. Krigsseilasen under den allierte defensiv 1940–1941. Oslo, Dreyer.
- Hegland, JR. 1976b. Nortraships flåte 2. Krigsseilasen under den allierte offensiv 1942–1945. Oslo, Dreyer.
- Heimly, T. et al. 1978. Personrisiko innen skipsfart. Opplegg for å forbedre statistisk informasjon. Høvik, System for sikkert skip (3 S). Rapport 78-1-3. Det Norske Veritas. 90 ss.
- Helgesen, F. 1991-05-13. 28 døgn på redningsflåte. Dagbladet; 14.
- Helmikstøl, Ø. 2018. Et Norsk Traume. Tidsskrift for Norsk psykologforening, 56, 10; 948-955.
- Helweg-Larsen, P. et al. 1949. Sultsygdommen og dens følgetilstande hos koncentrations-lejrfanger. København, Ugeskrift for Læger. 111; 1217-1240.
- Helweg-Larsen, P. et al. 1952. Famine Disease in German Concentration Camps. Acta Psychiatr Neurol Scand Suppl. 83; 1-460.
- Herbst, PG. 1969. Sosiotekniske og psykodynamiske variabler innen planleggingen av en ny skipsorganisasjon. Oslo, Tidsskrift for Samfunnsforskning, 10, 3-4.
- Hermann, K. et al. 1954. KZ-syndromet. Hungerdystrofiens følgetilstand 8 år efter. Ugeskrift for Læger; 825-836.
- Hermansen, M. 2012. Da marinen fikk sanitet. Sanitetsinspektøren i Sjøforsvaret 1994–2004. Oslo, Sjømilitære Samfunds Forlag. 136 ss.
- Hersson, L. 1962. Skipet går. Oslo, Reenskaug.
- Hersson, L. 1966. Sjømann hvorhen? Oslo, Cappelen's Forlag. 168 ss.
- Herttua, K. (Red.). et al. 2017. CMSS 25 års CMSS' 25 års jubilæumshæfte. Odense, Syddansk Universitetsforlag, 124 ss.
- Hetle, A. 1979. M/S Altnes. Vurderinger av prøvedriftsperipoden. Oslo, AI Dok 1979–19.
- Hetle, A. et al. 1979. Sikkerhet og arbeidsmiljø i deler av kystfarten, Trondhjem, Institutt for industriell miljøforskning, Rapport System for sikkert skip. 145 ss.
- Hindal, A. et al. 2011. Rogaland Radio 1961–2011. U. s., Telenor Maritim Radio. 168 ss.
- Hjeltnes, G. 1995. Sjømann, lang vakt. Handelsflåten i krig 1939–1945. Bd. 3. Oslo, Grøndahl og Dreyer.
- Hjeltnes, G. 1995b. Senskader. Hentet fra Norsk Krigsleksikon. <http://www.norgeslexi.com/krigslex/krigslex.html>
- Hjeltnes, G. 1995c. Norsk Sjømannsforbunds innsats i eksil. Arbeiderhistorie; 94-111
- Hjeltnes, G. 1997. Krigsseiler. Krig, hjemkomst, oppgjør. Handelsflåten i krig 1939–1945. Bd. 4. Oslo, Grøndahl og Dreyer.

- Hjeltnes, G. 2017. Når forventningsbuen spennes høyt. *Historisk tidsskrift*, 96; 216–222.
- Hodne, F. 1981. Norges økonomiske historie fra 1815–1970. Oslo, Cappelen.
- Hoffmann, WC. 1945. Krigsnevros i vår handelsflåte under den 2. verdenskrig. Oslo, *Tidsskrift for den norske Lægeforening*. 65; 419–421.
- Holan, LD. et al. 1979. Innstilling om endring av helsetjenesten for sjømenn. Oslo, Direktoratet for sjømenn. Stensil.
- Holm, PA. 1982-10-02. Plaster mot sjøsyke. VG; 17.
- Holmsen, C. 1927. Bidrag til innrulleringens historie. *Tidsskrift for Sjøvesen*. 45; 115–120, 198–201, 365–368.
- Holmsen, C. 1929. Indrulingens historie i Norge 1679–1910. I Tønnessen, JN. 1951. *Mannskapsforhold i Worm-Müller, JS. (Red.) 1923–1951. Den Norske sjøfarts historie*. Oslo, Cappelen Forlag. 3, 2; 466–476.
- Holmvang, P. 1988. Mulige helseproblemer ved bruk av brennoljer på skip. Oslo, NTNF. 46 ss.
- Holst, A. 1909. Skjørbug og Skibs-Beriberi. Oslo, Morgenbladet, 1909-12-21.
- Holst, A. 1910. Skjørbug og Skibs-Beriberi. Oslo, Morgenbladet, 1910-01-14.
- Holst, A. 1910a. Skjørbug og Skibs-Beriberi. Oslo, Morgenbladet, 1910-01-16.
- Holst, A. 1910b. Skjørbug og Skibs-Beriberi. Oslo, Morgenbladet, 1910-02-13.
- Holst, A. 1911. The etiology of beri-beri. *Transactions of the society of tropical medicine and hygiene*; 5: 76 – 85.
- Holst, A. 1929. Om den norske skibs beriberi og om sjørbug. Oslo, Norsk Sjøfartsmuseums skrifter nr. 5. 23 ss.
- Holst, A. et al. 1907. Experimental studies relating to ship-beri-beri. I Introduction: on polyneuritis of poultry; II On the etiology of scurvy. *J. Hygiene*, 7; 619–71.
- Homans, GC. 1946. The Small Warship. *American Sociological Review*. 11, 3; 294–300.
- Hooper, E. 1997. Sailors and star-bursts, and the arrival of HIV. *British Medical Journal*, 315; 1689–1691.
- Horneland, AM. 2006. Frå Norsk senter for sjøfartsmedisin. *Endeleg i gong*. *DoCumentum Navale*, 11, 2; 5–6.
- Horneland, AM. 2007. Helseundersøkinga under revisjon. *Navigare*, 2007, 1; 50–51.
- Horneland, AM. 2007. Norwegian Centre for Maritime Medicine (NCMM). *International Maritime Health*. 58, 1–4; 178–181.
- Horneland, AM. 2007. Sjuk til sjøs. *Navigare*. 2007, 4; 41–42.
- Horneland, AM. 2009. Menneskefaktoren. *Navigare*. 2009, 2; 47–49.
- Horneland, AM. 2009. Skipsmedisin. Mot en lysere framtid. *Navigare*. 2009, 4; 52–55.
- Horneland, AM. 2010. Når helsa vert ei sak for andre. *Navigare*. 2010, 4; 46–48.
- Horneland, AM. 2010. Sjøfolk og legar. *Navigare*. 2010, 2; 42–44.
- Horneland, AM. 2011. Behandlingstilbodet til sjøs. *Medisin med det same*. *Navigare*. 2011, 1; 54–56.
- Horneland, AM. 2012. Helseteneste med stort potensial. *Navigare*. 2012, 1; 40–43.
- Horneland, AM. 2012. Kan vi få internasjonale erklæringer. *Navigare*. 2012, 2; 42–45.
- Horneland, AM. 2013. Flaggnøytrale sjømannsleger og helseerklæringer. *Navigare*. 2013, 1; 54–55.

- Horneland, AM. 2013. When national affairs become international. *Navigare*. 2013, 2; 60-61.
- Horneland, AM. 2014. Nye helsekrav. Hva betyr det for deg. *Navigare*. 2014, 3; 36-38.
- Horneland, AM. 2014. Towards international consensus. *Navigare*. 2014, 3; 40-41.
- Horneland, AM. 2015. Maritim medisin. Arbeidsmedisin og samfunnsmedisin hånd i hånd. *Ramazzini*. 22, 3; 5-7.
- Horneland, AM. 2015. Seleksjonsmedisin – kan vi bygge et fag. *Ramazzini*. 22, 3; 10-12.
- Horneland, AM. 2015. Sjømannslegen erstatter ikke fastlegen. *Navigare*, 2015, 1; 48-49.
- Horneland, AM. 2016. Attestutstedelsen kan ta tid. *Navigare*, 2016, 2; 53-55.
- Horneland, AM. 2017. Betre medisinske tenester for maritime arbeidsplassar. *Navigare*, 2017, 2; 18-19.
- Horneland, AM. 2017. Nye krav til fargesansundersøkelse. *Navigare*, 2017, 1; 54.
- Horneland, AM. 2018. Når du ikkje er nøgd med vedtaket til sjømannslegen. *Navigare*, 2018, 1; 44-45.
- Horneland, AM. et al. 2018. Establishment of the International Maritime Health Foundation. The next step in scientific publishing in maritime health. *International Maritime Health*. 69, 3; 153-156.
- Hove, LM. 2006. Ortopedisk kirurgi som universitetsfag i Bergen 1946-2006. Bergen, Universitetet i Bergen, 256 ss.
- Hove, LM. et al. 2008. Dr. Nicolaes Tulps anatomiforelesning. Oslo, Tidsskrift for den norske Lægeforening, 128; 716-9.
- Hunt, H. et al. 2001. The long-term consequences of war. The experience of World War II, *Aging & Mental Health*, 5, 2; 183-190.
- Hutchinson, A. 1943. Incapacitating sickness among merchant seamen. *Lancet*, 2; 741.
- Høyem-Johansen, A. et al. 1978. Arbeidsbelastning og stresshormonutskillelse hos norske losere. Oslo, System for sikkert skip, 3S Rapport, Norges teknisk- naturvitenskapelige forskningsråd. 13 ss
- Idsøe, O. et al. 1963. The Frequency of Venereal Disease among Seafarers. Geneva, *Bull. Wld Hlth. Org.*, 29, 773-780.
- ILO. 1921. Medical Examination of Young Persons (Sea) Convention (No 16). [Om tvungen legeundersøkelse av barn og ungdom som skal til sjøs.]
- ILO. 1926. Repatriation of Seamen Convention.
- ILO. 1942. Life-saving measures for merchant seamen in time of war – statement prepared at the request of the Joint Maritime Commission. Montreal, International Labour Office. 59 pp
- ILO. 1946. Medical Examination (Seafarers) Convention (No 73).
- ILO. 1958. Ships' Medicine Chests Recommendation R105.
- ILO. 1969. Medical Care and Sickness Benefits Convention (No 130).
- ILO. 1970. Prevention of Accidents (Seafarers) Convention (No. 134).
- ILO. 1987. Health Protection and Medical Care (Seafarers) Convention (No. 164).
- ILO. 1997. Guidelines for Conducting Pre-sea and Periodic Medical Fitness Examinations for Seafarers.
- ILO. 2006. Maritime Labour Convention.
- ILO. 2015. Guidelines for implementing the occupational safety and health provisions of the MLC.

- ILO-IMO. 2013. Guidelines on the medical examination of seafarers.
- IMCO. 1973. Medical First Aid Guide for Use in Accidents Involving Dangerous Goods. 147 pp.
- IMO. 1973. International Convention for the Prevention of Pollution from Ships (MARPOL).
- IMO. 1974. International Convention of Safety of Life at Sea (SOLAS).
- IMO. 1978. International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers (STCW).
- IMO. 1979. International Convention on Maritime Search and Rescue (SAR).
- IMO. 1995. International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Fishing Vessel Personnel (STCW-F).
- IMO. 1998. Medical First Aid Guide for Use in Accidents involving Dangerous Goods (MFAG).
- IMO. 2000. Surviving disaster – lifesaving at sea. Focus on IMO
- IMO. 2004. Resolution MSC 167(78). With Annex – Guidelines on the treatment of persons rescued at sea. 12 pp.
- IMO. 2006. Rescue at sea.
- IMO. 2012. Guide for cold water survival.
- IMO. 2015. Rescue at sea.
- IMO/ILO. 1985. Document for Guidance. An international maritime training guide.
- IMO/WHO/ILO. 1975. Medical First Aid Guide for Use in Accidents Involving Dangerous Goods (MFAG).
- IMO/WHO/ILO. 1998. Medical First Aid Guide for Use in Accidents Involving Dangerous Goods (MFAG).
- Imsen, HS. 2018. Øyeskader forekommer hyppig. Navigare, 2018, 3; 52-54
- Imsen, HS. 2019. Viktig med helsekrav for arbeidstakere. Navigare, 2019, 3; 40-42, 64-65.
- Indst. O. No. 39. (1895). Forestilling angaaende Forandring i Kostreglementet ombord.
- Indst. O. nr. 43. (1918). Indstilling fra socialkomiteen angaaende utfærdigelse av en lov indeholdende forandring i lov av 25de mai 1917 ... om øket erstatning til sjøfolk ved krigsulykke.
- Indst. O. nr. 89. (1918). Om utbetaling av hyre til skibsbesetning efter krigsulykke m. v.
- Indst. O. nr. 89. (1918). Om utbetaling av hyre til skibsbesetning efter krigsulykke m. v.
- Indst. O. X. (1902–1903). Indstilling fra den af Stortinget valgte specialkomite til behandling af den kongelige proposition om statskontrol med skibes sjødygtighed mv.
- Indst. S. No. 204. (1894). Indstilling fra budgetkomiteen angaaende andragende fra norsk skibsførerforenings bestyrelse om statsbidrag for oprettelsen og drift af stuer-skoler.
- Indst. S. nr. 161. (1918). Indstilling fra næringskomite nr. 1 om bevilgning til bedste for norske sjømandsfamilier hvis forsørgere paa grund av krigsulykke m. v. midlertidig er kommet ut av stilling.
- Indstill. O. No. 2. (1857). Indstilling ... angaaende Forslaget til Lov om Redningsbøier som Inventarium paa Skibe, der gaee i udenrigsk Fart.
- Indstill. O. No. 2. (1857). Indstilling fra Committeen No. 2 for Næringsveiene angaaende Forslaget til Lov om Redningsbøier som Inventarium paa Skibe, der gaee i udenrigsk Fart.

- Industri-, Håndverk- og Skipsfartsdepartementet. Sjøfartsavdelingen. 1953-11-28 Rundskriv nr. 16-53 – Legeundersøkelse av sjømenn.
- Innst. 456 L (2012–2013) Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om lov om stillingsvern mv. for arbeidstakere på skip (skipsarbeidsloven).
- Innst. 62 S. (2016–2017). Om Langtidsplan for forsvarssektoren.
- Innst. O. nr. 35. ((2006–2007). Om lov om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven)
- Innst. S. Nr. 128a. (1936). Tillegg 2. Innstilling fra den forsterkede administrasjonskomite om blyforgiftningene ved Marinens Hovedverft.
- Innst. S. Nr. 128a. (1936). Tillegg 2. Innstilling fra den forsterkede administrasjonskomite om blyforgiftningene ved Marinens Hovedverft m. v.
- Innst. S. Nr. 154. (1928). Innstilling fra næringskomite nr. 2 om foranstaltninger mot smittsomme kjønnsykdommer.
- Innst. S. Nr. 156. (1994–1995). Innstilling fra Justiskomiteen om Forslag fra Stortingsrepresentantene Øystein Hedstrøm og Arild Hiim om å be Regjeringen Etablere en Fullverdig Redningshelikoptertjeneste for Oslofjorden og Skagerrak. (Dokument Nr. 8:36.).
- Innst. S. nr. 194. (1934). Innstilling fra helsekomiteen om samtykke til å tiltre den internasjonale overenskomst om behandling av kjønnsyke sjøfolk og til å slutte avtale med Oslo og Bergen kommuner om å oprette og drive poliklinikker for kjønnsyke.
- Innst. S. nr. 220 (1994–1995). Innstilling fra finanskomiteen om omprioriteringer og tilleggsbevilgninger på statsbudsjettet 1995.
- Innst. S. nr. 223. (1972–1973). Innstilling fra den forsterkede kirke- og undervisningskomité om opprettelse av Statens Havariskole. (St. Prp. Nr. 80.).
- Innst. S. nr. 300. (2000–2001). Innstilling fra sosialkomiteen om akuttmedisinsk beredskap.
- Irgens, OT. 1942. Et lite skipperetak. Festskrift til Bergens Skipperforenings 75 års jubileum. Bergen, Eget forlag. 165 ss.
- Irgens-Hansen, K. 2016. Effects of noise exposure among navy personnel. Hearing loss and cognitive performance. Bergen, University of Bergen. [PhD].
- Isachsen, G. 1911. Skibsberiberi. Hermetikontrol. Horten, Norsk Tidsskrift for Sjøvesen; 29; 89-95.
- Jansen, JP. et al. 1998. Havets voktere. Historien om Kystvakten. Oslo, Schibstedt. 261 ss.
- Jaremin, B. 2009. International Maritime Health – 60 years of the scientific and practical activity on behalf of maritime community. International Maritime Health. 60, 1–2; 77–78.
- Jaremin, B. et al. 1997. Death at sea. Int J Occup Med Environ Health, 10; 405-416.
- Jebens, E. et al. 1979. En arbeidsfysiologisk undersøkelse av varmebelastningen hos maskinister og reparatører ombord på MS «Tarago» i fart på den Persiske Gulf. Oslo, System for sikkert skip, 3S Rapport, NTNE, Arbeidsfysiologisk institutt. 38 ss.
- Jensen, AB. 2018. Disse grafene viser norske sjøfolks historie. Sysla Maritim. Publisert 09.04.2018 Anvendt. 2018-09-15.
- Jensen, M. 2007. Barne- og ungdomsarbeid i den bergenske handelsflåten 1800–1900. Bergen, Universitetet i Bergen. Masteroppgave. 108 ss.
- Jensen, S. Utdrag av Bergen radios historie. Skrevet av Steinar Jensen til 90-års jubileet. <https://web.archive.org/web/20050104231317/http://www.scannernytt.info/la1b/bergenradio.pdf?f=4> Anvendt: 2018-11-26.

- Jenssen, LC. 2001. Skipsfartens plass i det vestlige forsvar. Etableringen og konsolideringen av skipsfartsberedskap i NATO og Norge 1949–1967. Bergen, Universitetet i Bergen, Dr art, 268 ss.
- Jepsen, JR. 1989. Etablering af et søfartsmedicinsk institut. Udredning til Industriministeriet: Forfattet af den søfartsmedicinske arbejdsgruppe.
- Jepsen, JR. 2011. Center for Maritim Sundhed og Sikkerhed på Syddansk Universitet i Esbjerg – Udvikling og status. *DoCumentum Navale*, 16, 2; 2-6.
- Jepsen, JR. et al. 1988. Sjøfarts- og fiskerimedisin. Status og udvikling. Esbjerg, Sydjysk Universitetsforlag. 213 ss.
- Jepsen, JR. et al. 2001. Maritim medicin I. Månedsskrift for praktisk lægegering 79; 97-108.
- Jepsen, JR. et al. 2001. Maritim medicin II. Månedsskrift for praktisk lægegering, 79; 177-184.
- Jerman, G. 2016. Vår ære og vår avmakt 50 000 krigsseilere berget Norge gjennom første verdenskrig. Oslo, Aschehoug, 210 ss.
- Jeżewska, M. et al. 2007. Equity in Maritime Health and Safety – presentation of the 9th International Symposium on Maritime Health, Esbjerg, Denmark, 3-6 June 2007. *Internat. Marit. Health*, 58, 1-4; 2001–203.
- Johannessen, L. B. 2003. Unikt knutepunkt for sjømannsleger. Oslo, Tidsskrift for den norske Lægeforening. 123; 3280.
- Johansen, R. 1976. Changes in workplanning increase shipboard democracy. Oslo, AI-dok. 47.
- Johansen, R. 1976. Nettverk der skip møter skip. Oslo, AI-dok. 73.
- Johansen, R. 1976. Opplæring ombord M/S Balao. Oslo, AI-dok. 17.
- Johansen, R. et al. 1976. Planlegging av arbeid ombord M/S Balao. Oslo, AI-dok. 5.
- Johansen, V. 1974. Hovedregister til innstillinger og betenknninger 1935–1971. Oslo, Statens Trykningskontor. 163 ss.
- Johanson, B. 1989. Kirke i verdens hverdag. Den norske Sjømannsmisjon, 1864–1989. Bergen, Den Norske Sjømannsmisjons Forlag. 144 ss.
- Johnsen, BE. 2013. Årsaker til vekst og tilbakegang i sørlandsk skipsfart på 1800-tallet I Johnsen, BE. Sørlandet og utlandet. Oslo, Cappelen Damm Akademisk; 111-127.
- Johnsen, BH. 2013. Personellomsorg etter katastrofer. *Ramazzini*, 20, 4; 8-10.
- Johnsen, BH. et al. 1997. Post- traumatic stress-symptoms in non-exposed, victims and spontaneous rescuers after avalanche. *Journal of Traumatic Stress*, 10; 133-140.
- Johnsen, BH. et al. 2012. Cultural differences in emotional intelligence among top officers on board merchant ships. *International Maritime Health*, 63; 90-95.
- Johnsen, BH. et al. 2017. Hardiness as a Moderator and Motivation for Operational Duties as Mediator. The Relation between Operational Self-Efficacy, Performance Satisfaction and Perceived Strain in a Simulated Police Scenario. *Journal of Police and Criminal Psychology*, 32; 331-339.
- Johnsen, BH. et al. 2017. High-performing trauma teams: Frequency of behavioral markers of shared mental models displayed by team leaders and quality of medical performance. *Scandinavian Journal of Trauma, Resuscitation and Emergency Medicine*. 25:109 DOI 10.1186/s13049-017-0452-3.
- Jones, FD. et al. 1995. War Psychiatry. Textbook of Military Medicine. Washington DC, Office of the Surgeon General of the Army. 508 pp. Nedlastes fra <https://fas.org/irp/doddir/milmed/warpsychiatry.pdf>

- Jones, J. 2006. *The Plimsoll Sensation. The Great Campaign to Save Lives at Sea.* London, Little Brown. 395 pp.
- Jones, RA. 1987. NATO's Euromed – an insiders Report. *Medical Corps International.* 1987, 4; 37-41.
- Jordal, AK. 2015. Arbeidsmiljø, sikkerhet og helse innan sjøfarten. *Ramazzini.* 22, 3; 4.
- Jordet, TS. 2011. Gard. Den norske Forsikringsforening <https://www.forsikringsforeningen.no/gard/> Anvendt. 2019-10-26.
- Jordet, TS. 2012. Skuld. Den norske Forsikringsforening. <https://www.forsikringsforeningen.no/1620-2/> Anvendt. 2019-10-26.
- Jordet, TS. 2013. Krigsforsikring for skip. Den norske Forsikringsforening. <https://www.forsikringsforeningen.no/krigsforsikringen/> Anvendt: 2019-10-26.
- Jorem, P. 1954. Psykologisk undersøkelse av sjømenn. *Madlamoen. Stensil.* 49 ss.
- Jorem, P. et al. 1964. Sjømannen i Sjøforsvaret. Sjøforsvarets erfaring med seleksjon. Oslo, *Tidsskrift for den norske Lægeforening.* 84; 1248-1251.
- Kagge, GG. 1991. *The Norwegian Shipping and Trade Mission og The Netherland Shipping and Trading Committee – En sammenlikning.* Bergen, *Sjøfartshistorisk årbok;* 171–194.
- Kaijser, I. 2001. Sjømannsyrkets villkår i Sjømannsliv – berättelse från två sekel. Stockholm, *Sjöhistorisk Årsbok, 2000–2001;* 11-28.
- Karbol, A. 1970. Kvinner ombord. En sosiologisk undersøkelse av kvinners liv og arbeid ombord på skip i den norske handelsflåten. («Women onboard Norwegian ships»). Oslo, *Instituttet for sosiologi.*
- Keefe, P. 2014. Disasters at Sea & Their Impact on Shipping Regulation. *Marine Technology Reporter,* June 2014.
- Keilhau, W. 1927. *Norge og verdenskrigen.* New Haven, Yale University Press, 367 ss.
- Kersten, E. 1975. 6th International Symposium on Maritime Medicine. *Bull Inst Marit Trop Med Gdynia.* 26, 2; 131-2.
- KGL RES 1854-07-07. Kgl. Prp. til Lov ang. Signaler til Forebyggelse af Sammenstød mellem Skibe.
- KGL RES 1894-06-26. Forskrifter om skipenes medisinkister og lægebok samt bestemmelser om mannskapsrommenes renhold.
- KGL RES 1894-07-21. Om Medisinforsyning og Kosthold på Norske Skibe fikk et tillegg om Medicinkisten, Sykekost og Proviantliste for norske Fartøier.
- KGL RES 1935-05-16. [Om legemidler ombord].
- KGL RES 1939-09-01. Om ekstraordinære redningsredskaper på skip i krigsfarvann.
- KGL RES 1940-03-15. Om bygging av livbåter m. v.
- KGL RES 1953-10-02. Forskrifter om legeundersøkelse av sjømenn.
- KGL RES 1980-01-11. Om samarbeidet mellom Kystvakten og andre statlige myndigheter.
- KGL RES 1980-07-04. Organisasjonsplan for redningstjenesten i Norge.
- KGL RES 2015-06–19. Organisasjonsplan for redningstjenesten.
- KGL RES 2940-03-29. Om redningsvest eller redningsdrakt.
- Killinger, GC. et al. 1946. Psychobiological screening procedures in the war shipping administration. *Annals of the New York Academy of Sciences,* 46, 7; 559-571.

- Killinger, GG. (Ed). 1947. The Psychobiological Program of the War Shipping Administration. Applied Psychology Monographs, No. 12. Stanford University, Stanford University Press. 351 pp.
- Kjølstad, T. 1964. Alkoholisme hos sjøfolk. Oslo, Tidsskrift for den norske Lægeforening. 84; 1243-1248.
- Klafstad, J. 1982. Odontologisk-kirurgisk sykkelighet hos sjøfolk i den norske handelsflåten. En røntgenologisk studie. Oslo, Direktoratet for sjømenn og Institutt for almenmedisin. Stensil.
- Klafstad, JM. 2008. Tannhelseproblemer, en «yrkessykdom» hos sjøfolk. Ramazzini, 16, 2; 16-18.
- Knap, J. 1942. Actual problems in ship hygiene with special reference to whaling. Sandefjord, Reprint of «The Norwegian Whaling Gazette», December 1941 to April 1942. 53 ss.
- Knap, J. 1945. Lov om sjøfarten § 26 og § 85. Tidsskrift for den Norske Lægeforening. 65; 353-4.
- Knap, J. 1950. The Caloric Value of Fare at Sea in the Norwegian Merchant Marine. J R Nav Med Serv. 36, 2; 72-8.
- Knap, J. 1953. Lærebok i skipshygiene for kokk- og stuertskolene. Oslo, Aschehoug. 3. utg. 269 ss.
- Koefoed, VF. 2008. Sjøfolks syn. Navigare. 2008, 3; 38-41.
- Koefoed, VF. 2011. Prosjekt HMS SJØ. Marinesanitetens Skriftserie Nr 8. Bergen, Saniteten i Sjøforsvaret. 24 ss.
- Koefoed, VF. 2018. A proper lookout. Studies of contrast sensitivity. Bergen, University of Bergen. [PhD].
- Koefoed, VF. 2019. Behøver maskinister normalt fargesyn. Navigare. 2019, 2; 38-39.
- Kolltveit, B. 2016. Eventyret om norsk cruisebart – Fra vestlandsfjorder til verdens hav. Orfeus Publishing.
- Konow, T. 1997. Journal paa Touren til Finmarken i 1816. Norsk Tidsskrift for Sjøvesens skriftserie nr. 4.
- Kopperud, K. 1978. Trygde-Norge. Oslo, Grøndahl og Sønn Forlag. 351 ss
- Kopperud, K. 1983. Syke og skadede sjømenn i utenlandske havner. Norsk bedriftshelse-tjeneste. 4; 497-500.
- Koren, ES. [Kommende.] Hedret og glemt. Krigsseilerne fra første verdenskrig og det norske samfunnet.
- Koren, ES. 2003. En trussel for selve Samfundene. Venerisk sykdom – tiltak, medisinsk forståelse og moraldebatt i Norge 1880–1927. Bergen, Universitetet i Bergen, Hovedoppgave i historie. 119 ss.
- Koren, ES. 2007. Helse til sjøs og i fremmed havn. Oslo, Tidsskrift for den norske Lægeforening. 127; 3259-3263.
- Koren, ES. 2007b. Från moral til hälsa. Debatter om förebyggande av könssjukdom i Norge. I Svanström, Y. et al. Sedligt, renligt, laglig. Prostitution i Norden 1880–1940. Stockholm, Makadam forlag; 169–196
- Koren, ES. 2008. Beskytte, forme, styrke. Helsefremmende arbeid overfor norske sjøfolk i utenriksfart med hovedvekt på perioden 1890–1940. Bergen, Universitetet i Bergen. [Doktoravhandling].
- Koren, ES. 2008. Norsk helsearbeid for sjøfolk i et komparativt perspektiv. Oslo, Norsk Sjøfartsmuseums Årbok; 66-84.

- Koren, ES. 2009. Fortrinnelig skipsmateriell – fortrinnelige sjøfolk. Legeundersøkelser av sjøfolk i perioden 1903–1953. *Fortid*, 4; 45-ff.
- Koren, ES. 2011. In a peculiar position. Merchant seamen in Norwegian health policy 1890–1940. In Fischer, LR (ed). *New Directions in Norwegian Maritime History. Research in Maritime History No. 46*. St Johns, International Maritime Economic History Association; 83-99.
- Koren, ES. 2017. Sjøfolk og velferdsstaten. *Arbeiderhistorie*. 21, 1; 107-123.
- Koren, ES. 2018. Beskøyter, knall, skipskjeks, skonrok. Oslo, Norsk Sjøfartsmuseums Årbok 2017; 95-ff.
- Koren, ES. et al. 2013. Med saltvann i årene. Oslo, Kulturrådet, 45 ss.
- Kvalvik, T. 1996. Det maritime helsevesen. Leangkollen 16-17. september 1996. *DoCumentum Navale*, 1, 3; 2.
- Kvande, M. 1982. Interessante forskningsprogrammer i norsk skipsfart. *Skibs-Rederi. Informasjonsorgan fra Wilh. Wilhelmsens Rederi*. 22, 2; 14-15.
- Kviberg, P. 1917. Kristiania og skibsfarten – Navigationsundervisningens og Kristianina skoles historie. Oslo, Alb. Cammermeyers Forlag, 352 ss.
- Kvittingen, J. 1984. Norsk helsetjeneste i London mai 1940 til mai 1941. *Norsk Bedriftshelsetjeneste*. 5; 62-78.
- Kvittingen, J. 1987. Fra den kongelege norske marines sanitetstjeneste i Storbritannia under krigen 1940–1945. Oslo, *Tidsskrift for den Norske Lægeforening*. 107; 1528-32.
- Kvittingen, J. et al. 1952. Sykdom og skader i Den Kgl Norske Marine i krigsårene 1940–1945. Oslo, Eget forlag, 48 ss.
- Kvittingen, J. U. å. Organisering av norsk helsetjeneste i U. K. i krigsåra 1940–1945. *Marinens Sanitet – mai 1941 – mai 1945*. Upublisert notat.
- Kystradiostasjon. <https://no.wikipedia.org/wiki/Kystradiostasjon> Anvendt: 2018-11-26.
- Lamvik, GM. 2002. The Filipino seafarer. A life between sacrifice and shopping. Trondhjem, Norwegian University of Science and Technology, Dept. of Social Anthropology. Dr Art. 215 pp.
- Larsen, K. 2019. Læger under besettelsen. *Bibliothek for Læger*. 211; 292-307.
- Larsen, RL. 1981-03–19. Forslag om medisinsk sjøfartssenter. *Aftenposten*; 4.
- Larsen, RL. 1983-08-04. Redere skylder 105 millioner i skatt. *Aftenposten*; 23.
- Larsen, Ø. 1963. Olaus Magnus og skjørbuken. København: Thieria IX.
- Larsen, Ø. 1968. Schiff und Seuche 1795-1799. Ein medizinischer Beitrag zur historischen Kenntnis der Gesundheitsverhältnisse an Bord dänisch norwegischer Kriegsschiffe auf den Fahrten nach Dänisch Westindien. Oslo, Universitetsforlaget. 275 ss. [Doktoravhandling].
- Larsen, Ø. 1981. Sjøfartsmedisinermøte i Oslo. *Norsk Bedriftshelsetjeneste*. 2; 130.
- Larsen, Ø. 1982. Brochmann, JHH. Førstehjelp ombord [Anmeldelse]. *Norsk bedriftshelsetjeneste*. 3; 207.
- Larsen, Ø. 1983. Senior on the service. *Norsk bedriftshelsetjeneste*. 4; 492-5.
- Larsen, Ø. 1983. Sjøfartsmedisinermøte igjen. *Norsk bedriftshelsetjeneste*. 4; 473-477.
- Larsen, Ø. et al. 1978. Nedsatt hørsel hos sjøfolk – hvor stort er problemet. *Nordisk Foretagshälsovård*. 1; 85-90.
- Larsen, Ø. et al. 1978. Når skades sjøfolks hørsel. *Nordisk Foretagshälsovård*. 1; 120-124.

- Lauring, K. 1999. Skørbug og dens helbredelse – et spørsmål om teori eller praksis. *Helsingør, Handels- og Søfartsmuseets Årbog*, 58; 63-91.
- Lauritzen, J. 1980-09-17. Sjøfolks sikkerhet sterkt forsømt. *Bergens Tidende*; 13.
- Leopold, RL. et al. 1963. Psycho-anatomy of a disaster. A long-term study of post-traumatic neuroses in survivors of a marine explosion. *American Journal of Psychiatry*, 119; 913-921.
- Lezaun, J. 2011. Offshore democracy. Launch and landfall of a socio-technical experiment. *Economy and Society*, 40, 4; 553-581.
- Lid, BS. 2000-08-17. Radio Medico Personlig. *Dagens Medisin*, 13-00.
- Lie, A. et al. 2015. Støy og hørselstap offshore. *Ramazzini*, 22, 3; 13-15.
- Lie, AK. 2009. Lovforslag mot kjønnssykdommer – frivillighet og «samfunnsfiendtlige individer». *TfNL*, 129; 267
- Lie, TB. 2018-10-21. Beretning om min tjeneste som sjømannslege. Manuskript. 7 ss.
- Lie, TB. et al. 1993. Gulfundersøkelsen. Helsemessige følger for besetningen på norske skip etter seiling i den persiske gulf i perioden 1984–1988. Oslo, Kontoret for katastrofepsykiatri.
- Lien, ME. 2018. Hva kan vi lære av Eilert Sundt? *Tidsskrift for samfunnsforskning*, 59; 80-88.
- Lind, I. 1989. Psykisk forsvar og mestring i en katastrofesituasjon. En etterundersøkelse av mannskapet på «Germa Lionel». Oslo, Universitetet i Oslo, Hovedoppgave i psykologi.
- Lind, J. 1753. A Treatise on the Scurvy. In three parts. Containing an inquiry into the nature, causes, and cure, of that disease. Together with a critical and chronological view of what has been published on the subject. Edinburgh, 1st Ed. 456 pp.
- Lind, J. 1757. An essay on the most effective way of preserving the health of seamen in the Royal Navy. 2nd edition. Edinburgh.
- Lind, J. 1768. Forsøg med de allerkræftigste Midler at bevare Søe Folkenes Helbred i den Kongelige Flaade etc samt Tvende Skrivelser om Febre og Besmittelse. København, Heineck Mumme og Faber. 190 ss.
- Lind, J. 1777. An Essay on Diseases incidental to Europeans in Hot Climates. London, 3rd ed. 379 pp.
- Lindbæk, L. 1945. Tusen norske skip. Oslo, Gyldendal, 214 ss.
- Lindøe, PH. 2018. Risiko, tillit og kontroll. Oslo, Gyldendal. 258 ss.
- Lingås, LG. 1991. Forsømt av velferdsstaten. *Årbok for Helgeland*; 46-57.
- Loennechen, H. 1902. Kristiansunds Gamle Flaade. Bd I. Christiansund N, Henrich Loennichens Forl. 41 ss.
- LOV 1839-08-09 Om Navigationsexamen.
- LOV 1860-03-24 Om søfarten.
- LOV 1863-05-23 Angaaende Fart med Passagerer, bestemte til fremmede Verdensdele.
- LOV 1893-07-20 Om sjøfarten.
- LOV 1903-06-09 Om statskontrol med skibes sjødygtighed mv.
- LOV 1906-04-07 Om adgang til at føre fartøi og blive styrmand samt om navigationssamen m.v.
- LOV 1910-11-03 Om verneplikt og utskriving.
- LOV 1923-02-16 Sjømannsloven.

- LOV 1930-06-06 Om syketrygd.
- LOV 1931-05-24 Om ulykkestrygd for sjømenn.
- LOV 1947-07-11-4 Om mønstring (mønstringsloven).
- LOV 1947-12-12 Om åtgjerder mot kjønnsykdommer.
- LOV 1952-12-19 Om adgang til rekvisisjon av skip m.v. under krig eller kriseforhold.
- LOV 1953-07-17 Om endringer i lov om sjøfarten av 20. juli 1893.
- LOV 1953-07-17 Sjømannslov.
- LOV 1967-02-10 Om behandlingsmåten i forvaltningssaker (Forvaltningsloven).
- LOV 1968-03-22-00 (Tilleggsloven) Lov om tillegg til 1) lov om krigspensjonering for militærpersoner av 13. desember 1946 og 2) lov om krigspensjonering for hjemmestyrkepersonell og sivilpersoner av 13. desember 1946.
- LOV 1971-06-18-90 Om mønstring av arbeidstakere på skip m.v. (mønstringsloven).
- LOV 1975-05-30 Sjømannslov.
- LOV 1975-12-19 Om velferdstjenesten for handelsflåten og om endring i lov av 21. mars 1947 nr. 2 om skattlegging av sjøfolk.
- LOV 1977-06-13-42 Om Kystvakt.
- LOV 1980-06-13-42 Om leger.
- LOV 1982-11-19-66 Om helsetjenesten i kommunene (Kommunehelsetjenesteloven).
- LOV 1994-06-24-39 Om sjøfarten (Sjøloven).
- LOV 1994-08-05-55 Om vern mot smittsomme sykdommer (Smittevernloven).
- LOV 1997-06-13 Om kystvakt.
- LOV 2002-06-14-20 Om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven).
- LOV 2007-02-16-09 Om skipssikkerhet (Skipssikkerhetsloven).
- LOV 2013-06-21-102 Om stillingsvern mv. for arbeidstakere på skip (skipsarbeidsloven).
- LOV 1946-12-13-7 Om opprettelse av et Velferdsfond og et Velferdsråd for sjøfolk.
- LOV 1947-06-27-9 Om tiltak til å fremme sysselsetting (Sysselsettingsloven).
- LOV 1975-12-19-69 Om velferdstjenesten for handelsflåten og om endring i lov av 21. mars 1947 nr. 2 om skattlegging av sjøfolk. Opphevet ved LOV-1989-12-22-91.
- LOV 1977-02-04-4 Om arbeidervern og arbeidsmiljø.
- Lover for Norsk forening for Maritim Medisin. Sist endret 2016-10-22.
- Luihn, H. 1990. Men krigen er jo slutt. Om de norske krigsinvalidene fra frihetskrigen 1940–1945. Oslo, Universitetsforlaget. 239 ss.
- Lund, ER. 1967. Sjømenns sosiale vilkår. Oslo, Fabritius. 161 ss.
- Lund, JT. 1997. Skuld 100 år. Oslo, Eget forlag.
- Lunde, B. 2003. Fiskerihelsetjenesten. Bodø, Fylkeslegen. 47 ss.
- Lunde, H. 1997. Operasjon «Neptune». Oslo, Særtrykk av Norsk Sjøfartmuseum Årsberetning 1996, 18 ss.
- Lundvall, E. 2018-04-09. Vi kjente så visst en fare. Morgenbladet. <https://morgenbladet.no/ideer/2018/04/vi-kjente-sa-visst-en-fare> Anvendt: 2019-08-22.
- Lundvall, E. 2019. Jeg tror vi alle var glade for å ha våpen ombord – En undersøkelse og analyse av bevæpningen av norske handelsskip i Nortraship i krigsårene 1940–1945. Universitetet i Oslo, Masteroppgave. 145 ss.

- Lyngenbo, O. et al. 1990. The 7th European Nautical Meeting. *Ugeskrift for Læger*. 154, 4; 245.
- Lyons, AS. Et. Al. 1978. *Medicine – An Illustrated History*. New York, Abrahams.
- Lønberg, NC. 1997. Kritikk av legeundersøkelse av arbeidstakere på skip. *Utposten*, 26; 252-253
- Lønnum, A. 1969. Helsesvikt – en senfølge av krig og katastrofe. Oslo, Gyldendal. 152 ss.
- Lønnum, A. 1973. Delayed disease and ill-health – a sequelae of extreme stresses during war and disaster. Oslo, The Norwegian Association of Disabled Veterans. 132 ss.
- Lønnum, A. 1974. Medisinens betydning for forståelse av krigsdeltakeres problemer; 24-28 I Krigsinvalideforbundet 20 år 21-4-54 til 21-4-74 Frihet gjennom offer.
- Lønnum, A. et al. 1985. I kamp for Norge. Flyvåpenets bakkemannskaper på Kontinentet 1944–1945. Oslo, Krigsinvalideforbundet. 94 ss.
- Magerøy, N. 2008. Health among Navy personnel. Bergen, University of Bergen. [PhD].
- Malt, UF. et al. 1989. Disaster psychiatry and traumatic stress studies in Norway. *Acta Psychiatr. Scand. Suppl.* 355, 80; 7-12.
- Malterud, OR. 1998. Kort sammendrag fra Kurs i sjømannsmedisin. Norsk Maskinisttidende, 1998-05; 166.
- Manum, IA. 1999-04-28. Nekrolog Flåtrud, Arne. *Aftenposten*; 11.
- Margolin, S. Et. Al. 1943. Acute Emotional Disturbances in Torpedoed Seamen of the Merchant Marine, who are continuing at sea. *War Medicine*. 3; 393-408.
- Marthinsen, TO. 1998. Sjømann – velfortjent trygg havn. Stavern, Det Nasjonale Aldershjem for Sjømenn i Stavern, 104 ss.
- Mateczun, JM. 1995. U.S. Naval Combat Psychiatry. I Jones, FD. *War Psychiatry*. Office of the Surgeon General of the Army; 211-242.
- Mathiesen, AH. 1946. Foreningen for skandinaviske sjømannshjem i fremmede havner, dens arbeid for sjømenn. Oslo.
- Maxtone-Graham, J. 1972. *The only way to cross*. New York, Collier Books.
- McCance, RA. et al. 1956. *The Hazards to Men in Ships Lost at Sea 1940-44*. London, Medical Research Council. Special Report Series No 291. 44 pp.
- McMahon, C. J. 2017. Maritime trade warfare. Newport, RI, *Naval War College Review*, 70. 3; 15-38.
- Medhus, M. 1980. Kartlegging av helsearbeidet ombord på skip. Oslo, System for sikkert skip, 3S Rapport, NTNF. 27 ss.
- Mehlum, L. et al. 1993. *Mennesker, traumer og kriser*. Oslo, Universitetsforlaget. 260 ss.
- Mellbye, F. 1964. Utbygging av helsevesenet for sjømenn. Oslo, *Tidsskriftet for den norske Lægeforening*. 84; 1275-1277.
- Merriam, IC. 1946. International Action Toward Social Security for Seamen. *Social Security Bulletin*, 9, 8; 17-28.
- Mikkelsen, PR. 2018. *Bergverksfortellinger. Introduksjon til norsk bergverkshistorie – et stykke norgeshistorie*. Tønsberg, Montanus Forlag. 421 ss.
- Milner, M. et al. 2015. *Slaget om Atlanterhavet 1939–1945 og de norske krigsseilerne*. Oslo, Ares Forlag, 390 ss.
- Moen, BE. 1991. *Morbidity of Seamen on Norwegian Tankers, with special reference to the Nervous System*. Bergen, University of Bergen, Institute of Neurology and Neurosurgery and Institute of Occupational Medicine. [Doktoravhandling].

- Moen, BE. 1991. Work with chemicals on deck of Norwegian chemical tankers. *Int Arch Occup Environ Health*. 62, 8; 543-7.
- Moen, BE. 2001-03-12. Notat. Sjømenns helse i Norge – hva vet vi?
- Moen, BE. 2002. Health among the seamen – research is needed. *Barents Newsletter on Occupational Health and Safety*, 5; 68-69.
- Moen, BE. 2003a. Loss of licence på norske innenriksskip. Et studium av forsikringsutbetalinger. Delprosjekt I. Et inkluderende arbeidsliv til sjøs. Bergen, Universitetet i Bergen, Seksjon for Arbeidsmedisin. 9 ss.
- Moen, BE. 2003b. Tap av helseattest – Loss of licence – på norske skip. Delprosjekt II. Et inkluderende arbeidsliv til sjøs Bergen, Universitetet i Bergen, Seksjon for Arbeidsmedisin. 23 ss.
- Moen, BE. 2003c. Arbeidsmiljø på norske innenrikske skip. Delprosjekt III. Et inkluderende arbeidsliv til sjøs Bergen, Universitetet i Bergen, Seksjon for Arbeidsmedisin. 32 ss.
- Moen, BE. et al. 1988. Seamen exposed to organic solvents. *Acta Neurol Scand*, 78; 123-135.
- Moen, BE. et al. 1990. Cancer among captains and mates on Norwegian tankers. *APMIS*, 98; 185–190.
- Moen, BE. et al. 1990. Reduced performance in tests of memory ... *Acta Psychiatr Scand*, 81; 114-119.
- Moen, BE. et al. 1994. Mortality among seamen with special reference to work on tankers. *Int J Epidemiol*. 23, 4; 737-41.
- Moen, BE. et al. 1996. Assessment of Exposure to Polycyclic Aromatic Hydrocarbons in Engine Rooms ... *Occupational and Environmental Medicine*. 53, 10; 692-696.
- Moksness, SG. et al. 2002. M@RITIM – medisinsk assistanse og rådgivning via telemedisin i maritime miljø – en kartlegging av behov. Tromsø, Nasjonalt senter for telemedisin. 43 ss.
- Moldestad, D. 2007. What shall we do with a drunken sailor? Alkohol og relaterte sosiale problem i den norske handelsflåten 1945–1965. Bergen, Stiftelsen Bergens Sjøfartsmuseum.
- Monsarrat, N. 1951. *The cruel sea*. London, Cassels. 451 pp.
- Mowe, G. Et. Al. 1976. Sjøfolk i kjemikaliefart. En yrkeshygienisk og medisinsk undersøkelse vedrørende transport av flytende kjemikalier i bulk på norske skip. Oslo, Yrkeshygienisk Institutt. 170 ss.
- Mowé, G. Et. Al. 1977. Sjømenn i kjemikaliefart. En yrkeshygienisk og medisinsk undersøkelse vedrørende transport av flytende kjemikalier i bulk på norske skip. Oslo, Yrkeshygienisk Institutt. 170 ss.
- Munch, JS. 1870. Dagbog holden paa Corvetten Nordstjrnens Togt Sept. 1869- ultimo Mai 1870. Utdrag. Privat manuskript, 9 ss.
- Mundal, R. et al. 1982. Latent ischemic heart disease in sea captains. *Scand J Work Environ Health*. 8, 3; 178-184.
- Myhre, JE. 2015. Utvandring fra Norge. Universitetet i Oslo. www.norgeshistorie.no Anvendt: 2019-09-05.
- Mæhlum, SA. et al. 1978. En arbeidsfysiologisk undersøkelse av varmebelastningen ombord i MS «Tarn» i fart på den Persiske Golf. Oslo, System for sikkert skip, 3S Rapport, NTNE, Arbeidsfysiologisk institutt. 34 ss.

- Møllerløkken, OJ. 2013. Non-ionizing fields in sight-a possible influence on male fertility? Bergen, University of Bergen. [PhD]
- Nansen, F. 1909. Skjorbuk og skibs-berberi. Oslo, Morgenbladet, 24.12.1909.
- Nansen, F. 1910a. Skjorbuk og skibs-berberi. Oslo, Morgenbladet, 27.01.1910.
- Nansen, F. 1910b. Skjorbuk og skibs-berberi. Oslo, Morgenbladet, 30.01.1910.
- NATO. 1983. Handbook on Maritime Medicine. AMEDP-11.
- NATO. 1992. Maritime Medical Planning Guide (MMPG).
- NATO. 2018. AJMEDP-1 Medical Planning Doctrine
- NATO. STANAG 1185 Minimum Essential Medical and Survival Equipment for Life Rafts Including Guidelines for Survival at Sea.
- NATO. STANAG 1208 Minimum Requirements of Emergency Medical Supplies Onboard Ships.
- NATO. STANAG 2179 Minimum Requirements for Medical Care of Women Aboard Ships.
- Natvig, H. 1952. [Findings in industrial health examinations]. *Nordisk Medisin*. 47; 144-150.
- Natvig, H. 1954. Det yrkeshygieniske arbeidet i Norge – utvikling, resultater, fremtids-mål. *Stockholm, Nordisk Hygienisk Tidsskrift*. 5-6; 96.
- Natvig, H. 1954. Det yrkeshygieniske arbeidet i Norge – utvikling, resultater, fremtids-mål. *Stockholm, Nordisk Hygienisk Tidsskrift*. 5-6; 93-107.
- Natvig, H. 2000. Blåfargeverket på Modum. *Kosthold og leveforhold i en arbeiderfamilie på Modum i 1845. Gamle Modum*, 15; 49-52.
- Natvig, H. et al. 1965. Høyde- og vektundersøkelser av norske sjømenn og menn i land. *Melding nr. 8. Oslo, Landsforeningen for Kosthold og Helse*. 24 ss.
- Natvig, H. et al. 1989. Arbeidsmiljø og helse. *Yrkeshygienes og bedriftshelsetjenestens frembrudd og utvikling i Norge. Oslo, Norsk Bedriftslægeforening*. 333 ss.
- Naustvik, A. 2015. Forlat fartøiet saa hurtig som mulig – Norske krigsforlis under fyrste verdenskrig. *Trondhjem, NTNU, Masteroppgave*, 68 ss.
- NAV. 2008. Varige psykiske skader etter krigshendelser i barndommen. Oslo. 64 ss.
- NFMM. 2008–2010. Styrets beretning.
- NFMM. 2010–2011. Styrets beretning.
- NFMM. 2012–2013. Styrets beretning.
- NFMM. 2014–2015. Styrets beretning.
- NFMM. 2016–2017. Styrets beretning.
- NFSM. 1995–1997. Årsberetning.
- NFSM. 1997–1999. Årsberetning.
- NFSM. 1999–2001. Årsberetning.
- NFSM. 2001–2003. Styrets beretning
- NFSM. 2003–2006. Styrets beretning.
- NFSM. 2006–2008. Årsberetning.
- Nicolaysen, KG. 1998. Lekende, lenkende lege. Oslo, *Tidsskrift for den norske Legeforening*, 118.
- Nilsson, R. 1998. Cancer in seamen. Göteborg, Göteborg University. [Doktoravhandling].

- Nissen, JO. 1929. Hvalfangstberiberi. Oslo, Tidsskrift for den Norske Lægeforening. 39; 1177.
- Nittari, G. et al. 2019. Comparative analysis of the medicinal compounds of the ship's «medicine chests» in European Union maritime countries. Need for improvement and harmonization. *International Maritime Health*. 70, 3; 143–150.
- Nixon, JA. et al. 1940. The Health and Welfare of the Merchant Seaman. *Edinburgh Medical J*, 53, 4; 145-159
- No. 6. 1843. Angaaende Udvandringer til fremmede Verdensdele.
- Nordblad, C. 1843. Skibslægen, eller Anvisning til at forekomme og behandle alle de ud- og indvortes Sygdomme, som almindelig indtræffe under Søreiser til nære og fjerne Lande. Christiania, Guldberg & Dzowonkowski, 233 ss.
- Nordisk Råd. 1961. Nordisk arbetsmarknad för sjöfolk. Nordisk udredningsserie Nr. 5. Stockholm, Nordisk Råd. 117 ss.
- Nordisk Råd. 1962. Helsetjeneste for søfarende. Nordisk udredningsserie Nr. 1. Stockholm, Nordisk Råd. 38 ss.
- Nordisk Råd. 1962. Nordiska sjömäns sociala rättigheter. Nordisk udredningsserie Nr. 9. Stockholm, Nordisk Råd. 118 ss.
- Nordisk Råd. 1976. Sjøfartsmedisinsk forskning. Rapport fra nordisk symposium, Oslo 16.-17. juni 1975. Stockholm, Nordisk Utredningsserie 11. 123 ss.
- Nordmo, M. et al. 2017. The effect of hardness on symptoms of insomnia during a naval mission. *Gdynia, International Maritime Health*, 68; 147-152.
- Norges Røde Kors. 1928. Dets organisasjon, arbeide, oppgaver og mål. Oslo.
- Norsk senter for sjøfartsmedisin. 2006-09-11. Recommendations on Ship Medical Facilities.
- Norum, KR. 2014. Ernæring og erindring. Oslo, Michael; 269-487.
- Norum, KR. et al. 2002. Axel Holst og Theodor Frölich – pionerer i bekjempelsen av skjørbuk. Oslo, Tidsskrift for den Norske Lægeforening. 122; 1686-7.
- Norum, KR. U. å. Historien om skjørbuk og vitamin C. [Powerpointpresentasjon].
- Norwegian Maritime Authority. 2018. Guidance to regulations on the medical examination of employees on Norwegian ships and mobile offshore units. 287 pp.
- Norwegian Shipowners' Association. 2015. Migrants at sea. Large scale SAR operations.
- NOU. 1972-37. Sikkerhetsopplæring av sjøfolk – fra Utvalget til å vurdere den sikkerhetsmessige opplæring og etterutdanning av maritimt personell [Havariskoleutvalget]. Utredning 1 avgitt 31. aug. 1971. Utredning 2 avgitt 10. aug. 1972.
- NOU. 1973-10. Kostholdet til sjøs.
- NOU. 1973-13. Offentlig arbeidstilsyn for skip.
- NOU. 1973-14. Sikkerhetsundervisningen i de maritime skoler. Utredning nr. 3 fra utvalget til å vurdere den sikkerhetsmessige opplæring og etterutdanning av maritimt personell (Havariskoleutvalget). Utredningen avgitt 11. des. 1972.
- NOU. 1975-50. Oppsynet med fiskeri- og petroleumsvirksomheten (Stoltenbergutvalget).
- NOU. 1976-48. Bedriftshelsetjenesten – om den fremtidige organisering av bedriftshelsetjenesten.
- NOU. 1978-22. Sjøfartsadministrasjonen.
- NOU. 1981-44. Sjøfolks velferdsforhold.
- NOU. 1982-31. Utenlandske arbeidstakere i den norske handelsflåte.

- NOU. 1987-03. Sjømannskontorenes fremtidige arbeidsoppgaver og organisasjon. 84 ss.
- NOU. 1991-01. Scandinavian Star-ulykken, 7. april 1990.
- NOU. 1994-09. Om sikkerhet og forhold som har betydning for norsk hurtigbåtnæring.
- NOU. 1997-03. Om Redningshelikoptertjenesten (Fostervoll-utvalget).
- NOU. 1997-03. Om Redningshelikoptertjenesten.
- NOU. 1998-08. Luftambulansetjenesten i Norge.
- NOU. 1998-12. Alta bataljon.
- NOU. 1999-06. Sjømannspensjon.
- NOU. 2000-27. Sykefravær og uførepensjonering Et inkluderende arbeidsliv.
- NOU. 2000-31. Hurtigbåten MS Sleipners forlis 26. november 1999.
- NOU. 2005-14. På rett kjø. Ny skipssikkerhetslovgivning.
- NOU. 2010-01. Medvirkning og medbestemmelse i arbeidslivet.
- NRK. 2002-12-11. Nye krav til hurtigbåtrederi (<https://www.nrk.no/hordaland/nye-krav-til-hurtigbatarederi-1.197216> Anvendt: 2019-10-12).
- NSMDM [NSMM]. 2007. Førstehjelp til sjøs, DVD. Bergen, Norsk senter for maritim medisin.
- NSMDM [NSS]. 2006. Recommendations on Ship Medical Facilities. Bergen, Norsk senter for sjøfartsmedisin.
- NTNE. 1980. Årsberetning for budsjettåret. 1/1 1979 – 31/12 1979. Oslo.
- Nylehn, B. 1975. Et forsøk på å øke graden av medvirkning ombord. Del 1, Rapport om bakgrunnen for og oppstarting av organisasjonsendring på M/S «Vanessa». Trondheim, IFIM rapport. 99 ss.
- Nylehn, B. 1976. Et forsøk på å øke graden av medvirkning ombord. Del 2, Utviklingen på M/S «Vanessa» i 1975. Trondheim, IFIM rapport. 112 ss.
- Nylehn, B. 1977. Et forsøk på å øke graden av medvirkning ombord. Del 3, Utviklingen på M/S «Vanessa» i 1976 og avsluttende analyser. Trondheim, IFIM rapport. 188 ss.
- Næss, ED. 1984. Næss-planen til bevaring av norsk skipsfarts viktigste ressurser. Bergen, Norges Handelshøyskole, Skipsfartsøkonomisk Institutt, 24 ss.
- Nørby, S. 2008. Syv minutter over Golfen. USS Vincennes nedskydning af Iranian Air Flight 655 3. juli 1988. København, Dansk Tidsskrift for Søværnen. 179; 146-183.
- O. No. 29. 1863. Om en Lov angaaende Fart med Passagerer bestemte til fremmede Verdensdele.
- O. No. 44. 1854. Angaaende naadigst Proposition til Norges Riges Storting om Udfærdigelse af en Lov angaaende Signaler til Forebyggelse af Sammenstød mellem Skibe.
- Offer-Ohlsen, D. 1979. Kartlegging og analyse av skader og yrkessykdommer i Wilh. Wilhelmsens rederi for årene 1976–1978. Oslo, NTNE, System for Sikkert Skip, Rapport. 2, 15-36.
- Offer-Ohlsen, D. 1981. Seamen signed off owing to injuries and diseases in the Norwegian merchant fleet 1977-79. Norsk Bedriftshelsetjeneste. 2; 150-152.
- Offer-Ohlsen, D. 1982. Hyrepektelse hos norske sjøfolk i den norske handelsflåten i 1979 på grunn av helsemessige årsaker. Oslo, Direktoratet for sjømenn/Institutt for almenmedisin i Oslo. Stensil.
- Offer-Ohlsen, D. 1982. Kartlegging av skade og sykdomsbildet hos sjøfolk i Wilh. Wilhelmsens rederi 1975 og 1978. Oslo, Direktoratet for sjømenn/Institutt for almenmedisin. Stensil.

- Offer-Ohlsen, D. 1982. Sykeavmønstringer i den norske handelsflåten 1977-79. Oslo, Direktoratet for sjømenn/Institutt for almenmedisin i Oslo. Stensil.
- Offer-Ohlsen, D. U. å. Rapport Litteraturoversikt vedrørende midler mot sjøsyke. Oslo, Universitetet i Oslo, Institutt for allmenmedisin. 24 ss.
- Olafsen, TK. 1962. Litt om kostholdet til orlogs gjennom tidene. Horten, Marinemuseet. 101 ss.
- Oldenburg M, et al. 2010. Occupational risks and challenges of seafaring. *J Occup Health*. 52; 249-56.
- Oldenburg, M. 2013. Arbeitsmedizinische Belastungen in der Kauffahrteischiffahrt. *Zbl Arbeitsmed*, 63; 226–229.
- Oldenburg, M. et al. 2012. Merchant seafaring. A changing and hazardous occupation. *Occupational and Environmental Medicine*, 69, 9; 685-688.
- Oldenburg, M. et al. 2016. Seafarer deaths at sea. A German mortality study. *Occup Med (Lond)*. 66, 2; 135-7.
- Olsen, AN. et al. 2018. Nå skal Røe Isaksen telle norske sjøfolk. Sysla, Maritim. <https://sysla.no/maritim/na-skal-roe-isaksen-telle-norske-sjofolk/> Anvendt. 2019-10-25.
- Olsen-Hagen, BC. 2015. Livredderne. Når minuttene teller! Luftambulanse- og redningstjenesten i Norge. Aviation Forlag. 376 ss.
- Olstad, F. 2006. Vi seiler for velstand og lykke. Norsk Sjømannsforbunds historie. Bd. 2. Oslo, Pax. 602 ss
- Olstad, F. 2010. Veien fram til Hovedavtalen, 1899–1935, I: Bergh, T. Red. Avtalt spill. Hovedavtalen LO-NHO 75 år. Oslo, Pax; 37-57.
- Ongre, A. et al. 2003. Korvetten «Nordstjernen»s tokt til Suezkanalens åpning – Navalmedisin anno 1869. Oslo, Tidsskrift for den norske Lægeforening. 122; 1652–1655.
- Ongre, A. et al. 2003. Korvetten Nordstjernens tokt til Suezkanalens åpning 1869. Bergen, Marinesanitetens Skriftserie. Nr 3. 14 ss.
- Ongre, A. et al. 2008. Tuberkulose i Den Kongelige Norske Marine under krigen. Oslo, Tidsskrift for den norske Lægeforening. 128; 2868–2871.
- Ongre, A. et al. 2010. Tuberkulose blant sjøfolk – fra yrkesrisiko til fravær, men fortsatt navalmedisinsk utfordring. Bergen, Marinesanitetens Skriftserie Nr 6. 24 ss.
- Orvin, AK. 1930. Ekspedisjonen til Østgrønland med «Veslekari» sommeren 1929. Norsk Geografisk Tidsskrift; 3, 2-3.
- Ot. prp. nr. 117. (1945–1946). Om opprettelse av et velferdsfond og et velferdsråd for sjøfolk. 27 ss.
- Ot. prp. nr. 156. (1945–1946). Om lov om mønstring av sjømenn m. v.
- Ot. prp. nr. 17. (1904–1905). Angaaende udfærdigelse af en lov om adgang til at føre fartøi og blive styrmand samt om navigationseksamener.
- Ot. prp. nr. 18. (1918). Om utfærdigelse av en lov indeholdende forandring i lov av 25de mai 1917 om forandringer i og tillæg til lov av 21de juli 1916 om øket erstatning til sjøfolk ved krigsulykke.
- Ot. prp. nr. 25. (1901–1902). Angaaende udfærdigelse af en lov om statskontrol med skibes sjødygtighed mv.
- Ot. prp. nr. 25. (1989–1990). Opphevelse av lov 19. desember 1975 nr. 69 om velferds-tjenesten for handelsflåten.
- Ot. prp. nr. 31. (1918). Om utbetaling av hyre til skibsbesetning efter krigsulykke m. v.

- Ot. prp. nr. 78. (2003–2004). Om lov om endringer i lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven) og enkelte andre lover.
- Oth. prp. no. 10. (1879). Angaaende Udfærdigelse af en Lov indeholdende Tillæg til Lov om Søfarten af 24de Marts 1860 m. v.
- Otterland, A. 1956. Några synspunkter på sjöfartsmedicines uppgifter. *Socialmedicinsk Tidsskrift*. 33; 141-4.
- Otterland, A. 1960. A sociomedical study of the mortality in merchant seafarers. Analysis of deaths in the population of active seafarers registered in Sweden 1945–1954. *Acta Medica Scandinavica, Supplementum*. 357; 1-291. [Doktoravhandling].
- Otterland, A. 1960. Socialmedicinska problem i sjöfartens historie. Göteborg, Unda Maris; 64-143.
- Pedersen, AG. et al. 1994. [The fate of a military sailor]. København, *Ugeskr Laeger*. 156, 25; 3777-3778.
- Pedersen, BE. 2019-05-30. Skal ta mastergrad på krigsseilerne som ble krigere, med støtte fra fondet Jon Michelet opprettet. *Dagsavisen*. <https://www.dagsavisen.no/oslo/skal-ta-mastergrad-pa-krigsseilerne-som-ble-krigere-med-stotte-fra-fondet-jon-michelet-opprettet-1.1530930> Anvendt: 2019-08-22.
- Pedersen, F. 2016. Marinelegen som har sørget for tryggere kyst i 125 år. VELiHAVN.
- Petersen, K. 1949. Norsk Dampskipsfart blir en stormakt på havet. Trondhjem, F. Bruns Bokhandels Forlag. 216 ss.
- Pettersen, L. 1992. Hjemmeflåten: mellom venn og fiende. Bd. 5. Oslo, Grøndahl og Dreyer.
- Pettersen, T. 1996. Perioden 1936–1955 I: Sivertsen, SC. Red. Sjømilitære Samfunds 160 årige historie. Glimt fra perioden 1835–1996. Hundvåg, Sjømilitære Samfund; 29-44.
- Pettersen, Th. 1993. Min livshistorie. Bergen, manuskript. 249 ss.
- Pettersson, K. 2018. Saccadic eye movements estimate prolonged time awake. Helsinki, University of Helsinki. [Doktoravhandling].
- PLACAT 1859-02-09 Placat angaaende regler for nat og taaksignaler samt for Styring og Forebyggelse af Sammenstød mellem Fartøier.
- PLACAT 1863-06-22 Placat angaaende regler for nat og taaksignaler samt for Styring og Forebyggelse af Sammenstød mellem Fartøier.
- Plimsol, S. 1873. Our Seamenn. An Appeal. London, Virue & Co, 121 pp.
- Poggie, JJ. et al. 1996. Intracultural Variability in the Cognition of Danger Among Southern New England Fishers. *Marine Resource Economics*, 11, 1; 23-30.
- Poulsen, TR. et al. 2014. Health of Danish seafarers and fishermen 1970–2010. What have register-based studies found. *Scandinavian Journal of Public Health*. 42, 6; 534–545.
- Powdermaker, F. 1943. Review of cases at merchant marine rest centers. *The Americal Journal of Psychiatry*, 101, 5; 650-654.
- Prop. 1. S. (2019–2020). Statsbudsjettet 2020.
- Prop. 151 S. (2015–2016) Kampkraft og bærekraft. Langtidsplan for forsvarssektoren.
- Prop. 1983/84:1 Om mönstring av sjömän. Stockholm, Riksdagen.
- Prop. 1S. (2010–2011). Helse og omsorgsdepartementet.
- Prop. 1S. (2011–2012). Helse og omsorgsdepartementet.
- Punternvold, TH. 1884-01-28. Til sømændenes venner. *Morgenbladet*; 1.
- Rafto, T. 1955. Telegrafverkets historie. Bergen, John Griegs Boktrykkeri.

- Red Cross. 1926. Report of the Oslo Conference, convened by the Norwegian Red Cross and the League of Red Cross Societies on the health of merchant seamen. June 28th-July 5th, 1926. Paris.
- Reilly, MSJ. 1987. Editorial Safety at Sea. A Forgotten Frontier. *British Journal of Industrial Medicine*, 44, 1; 1-5.
- Retterstøl, N. (Red). 1982. «Og livet går videre ...» Ekstreme påkjenninger, menneskets reaksjoner – festskrift til Leo Eitinge på 70-årsdagen 12. desember 1982. Oslo, Universitetsforlaget. 231 ss.
- Richardson, SA. 1956. Organizational Contrasts on British and American Ships. *Administrative Science Quarterly*. 1, 2; 189–207.
- Riple, AM. 1970. Bergens-initiativ bak legekommisjonen i Vestlandske Krigsveteraner. Slik vi husker det. *Tilbakeblikk 25 år etter*. Bergen, Bergen og Omland Krigsveteranforening; 252-255.
- RLF. 2004. Elektronisk veileder for alle med ansvar for personell ombord på norske skip. 167 ss.
- Robertsen, Ø. et al. 2015. Opplevd sikkerhet i den norske kystvakten. *Ramazzini*. 22, 3; 28-31.
- Rodahl, K. 1980. Arbeidsstress til sjøs. Oslo, System for sikkert skip, 3S Rapport, Norwegian Technical Research Council. 215 ss.
- Rodahl, K. et al. 1974. Circulatory strain, estimated energy output and catecholamine excretion in Norwegian coastal fishermen. *Ergonomics*, 17; 585-602.
- Rodahl, K. et al. 1977. En arbeidsfysiologisk analyse av belastningen ombord på taubåten «Tender Pull» under ankerhåndtering på oljefeltet i Nordsjøen. Oslo, System for sikkert skip, 3S Rapport, NTNF, Arbeidsfysiologisk institutt. 8 ss.
- Rodahl, K. et al. 1977. En orienterende arbeidsfysiologisk undersøkelse av arbeids- plasse ombord på container-skipet MS «Toyama». Oslo, System for sikkert skip, 3S Rapport, NTNF, Arbeidsfysiologisk institutt. 9 ss.
- Rodahl, K. et al. 1979. Arbeidsfysiologisk undersøkelse ombord på MT «Texaco», Bergen. Oslo, System for sikkert skip, 3S Rapport, NTNF, Arbeidsfysiologisk institutt. 28 ss.
- Rodahl, K. et al. 1979. Arbeidsfysiologiske undersøkelser på MS «Bergensfjord», med særlig henblikk på bro-offiserene. Oslo, System for sikkert skip, 3S Rapport, NTNF, Arbeidsfysiologisk institutt. 40 ss.
- Rodahl, K. et al. 1980. En arbeidsfysiologisk undersøkelse av hurtigruteskipet MS «Harald Jarl». Oslo, System for sikkert skip, 3S Rapport, NTNF, Arbeidsfysiologisk institutt. 44 ss.
- Rodahl, K. Red. 1972. Ergonomi. Tilpasning av arbeidsmiljøet til mennesket. Oslo, Gyldendal.
- Rodahl, L. et al. 1977. Work stress in long-line bank fishing. *Scandinavian Journal of Work, Environment & Health*, 3, 3; 154-159.
- Roggema, J. 1970. Skipet som arbeidsplass. Kriterier for utforming av nye organisasjonsformer til sjøs. Oslo, AI-dok. 28/70.
- Roggema, J. et al. 1974. Et skip i utvikling. Høegh Mistral-prosjektet. Oslo, Tanum, 201 ss.
- Roggema, J. et al. 1975. Nye organisasjonsformer til sjøs. Høegh Multima forsøket. Oslo, Tanum, 208 ss.
- Rose, H. et al. 1961. A Study of Alcoholism as an Occupational Hazard of Merchant Seamen. *Journal of Mental Science*, 107, 446; 18-30.

- Rosenberg, J. Et. Al. 1982. Hjerneskode etter sveising på kjemikalieskip. Tidsskrift for den norske Lægeforening. 102; 576-577.
- Rosendahl, BT. 2015. De var også krigsseilere. Omkomne utenlandske sjøfolk på norske skip under andre verdenskrig. Kristiansand, Stiftelsen Arkivet. 171 ss.
- Rosendahl, BT. 2018. Seafarers or war sailors? The ambiguities of ensuring seafarers' services in times of war in the case of the Norwegian merchant fleet during the Second World War. Kristiansand, Universitetet i Agder. 152 ss. [Doktoravhandling].
- Rosendahl, BT. 2018b. Allied Seafarers in the Second World War. Oslo, Cappelen Damm Akademisk. 273 ss.
- Rothblum, AM. 2000. Human Error and Marine Safety. U.S. Coast Guard Research & Development Center. http://www.bowles-langley.com/wp-content/files_mf/humanerrorandmarinesafety26.pdf Anvendt: 2018-09-17
- Rundemanen – skipsfartens stemme i over 90 år. Norsk teknisk museum. <https://www.tekniskmuseum.no/nyhetsartikler-siste-nytt/1572-rundemanen-skipsfartens-stemme-i-over-90-ar> Anvendt: 2018-11-19.
- Rygh, O. 1932. Vitaminenes gåte. Oslo, Cappelen Forlag. 128 ss
- Rådet for arbeidstilsyn på skip. 1986. Verne- og miljøarbeidet på fiske- og fangstfartøyer. Rapport. 31 ss.
- Rådet for arbeidstilsyn på skip. 1992. Registrering og rapportering av ulykker, nestenulykker og farlige forhold ombord i skip. 32 ss.
- S. No. 45. (1859). Kgl. Prp. om Bev. af Bidrag til Hospitalsskibet Dreadnought i London.
- Saarni, H. et al. 2002. Cancer at sea a case-control study among male Finnish seafarers. *Occup Environ Med.* 59, 9; 613-619.
- Saarni, H. S. a. The First International Symposium on Maritime Health – The history of the International Symposia. <http://www.semm.org/ismh7/ismh1.html>. Anvendt: 2018-08-29.
- Sagen, A. 1985. Fremtidens skipsdrift. FoU programsamarbeide mellom skipsfarten og NTNF. 1982–1985. Sluttrapport. Høvik, DNV. 81 ss.
- Salmen, E. 1997. Sandefjord kokk- og stuertskole 100 år – 1893–1993. Tønsberg, Vestfold fylkeskommune. 155 ss.
- Salvador, EM. 2006. En risikoanalyse av dødeligheten ved senkningen av norske handelsskip under Den Andre Verdenskrig. Universitetet i Oslo, Det Medisinske Fakultet, Studentoppgave. 16 ss.
- Salvesen, T. 1931. Havnebyer. Internasjonalt samarbeide til bedring av sjømenns livsvilkår i land. Oslo, Aschehoug, 116 ss.
- Sandbekk, OW. 1976. Synspunkter blant sjøfolk på tannhelse spørsmål, *Tidens Tann*, 37; 173-176.
- Sandbekk, OW. 1977. Sjøfolk og tannhelse. *Norske Tannlægeforenings Tidende.* 87, 7; 336-40.
- Sandbekk, OW. 1977. Sjøfolk og tannhelse. Studier av tannhelseforhold blant marinepersonell og sjøfolk i handelsflåten. Oslo, Universitetet i Oslo, Institutt for samfunnsodontologi, licenciatgrad. 107 ss.
- Sandbekk, OW. 1977. Tannhelse og bruk av tannlegetjenester blant sjøfolk i utenriksfart. *Norske Tannlægeforenings Tidende.* 87, 7; 275-281.
- Sandberg, HT. 1947. Lægeundersøkelse av sjømenn. Oslo, Tidsskrift for den norske Lægeforening. 67, 9; 235-7.

- Sanden, S. et al. 2014. Mental readiness for maritime international operations. Procedures developed by the Norwegian Navy. *International Maritime Health*, 65; 93-97.
- Sands, DE. et al. 1945. War Psychiatry in the Merchant Navy. *Proceedings of the Royal Society of Medicine*, 38; 217-226.
- Sandvik, A. 2015. James Lind og den svarte boksen. *Ramazzini*. 22, 3; 25.
- Saus, ER. 2011. Training Effectiveness. Situation Awareness Training in Simulators. Bergen, University of Bergen. [Doktoravhandling].
- Saus, ER. et al. 2010. Perceived learning outcome: The relationship between experience, realism and situation awareness during simulator training. *International Maritime Health*, 61; 258-264.
- Saus, ER. et al. 2012. Personality and heart rate variability in relation to situation awareness during navigation training. *Computers in Human Behavior*, 28; 1262-1268.
- Schepers BF. 1978. Gesundheitsgefährdung durch Chemikalien an Bord deutscher Seeschiffe unter besonderer Berücksichtigung gefährlicher Ladung [Chemical health hazards on board German ships with special reference to dangerous cargos]. Hamburg, Med Diss.
- Schiøtz, EH. 1950. Kostholdet på en norsk lastebåt. *Nordisk Hygienisk Tidsskrift*. 31; 327.
- Schjelderup, WM. 1917. Bergens Skipperforening i 50 aar, Jubilæumsskrift 1867–1917. Bergen. 122 ss.
- Schreiner, A. (Editor). 2010. Textbook of Maritime Medicine. Bergen, Norwegian Center of Maritime Medicine, webpublished on www.ncmm.no.
- Schreiner, A. 1995. Telemedisinens funksjoner i Norge i Anon. 1995. Det Maritime Sundhedsvæsen. *Nordisk Seminar. Rapport*; 60-62.
- Schreiner, A. 2007. Magesjau ombord. *Navigare*, 2007, 3; 42-43.
- Schreiner, A. 2007. Radio Medico i støpeskjeen. *Navigare*, 2007, 2; 50-51.
- Schreiner, A. 2008. Sjøhelsekonferansen 2008. *Navigare*, 2008, 4; 38-39.
- Schreiner, A. 2010. Maritim medisin på nett. *Navigare*. 2010, 1; 56-58.
- Schreiner, A. 2013. Samtale om historikken i Radio Medico. (A. Tveten, Intervjuer, 2013-10.)
- Schreiner, A. et al. 2005. Medisin ombord. Medisinsk håndbok for sjøfolk og maritime skoler. Bergen, Fagbokforlaget. 226 ss.
- Schreiner, A. et al. 2008. Medicine on board. Bergen, Fagbokforlaget. 229 ss.
- Schreiner, A. U. å. Særtjenester Medico-Legeråd til skip i Hindal, A. et al. U. å.; 106-111.
- Schreiner, J. 1963. Norges skipsfart under krig og høykonjunktur 1914–1920. Oslo, Cappelens Forlag.
- SDIR. 2014. Emneplan Medisinsk Behandling.
- SDIR. 2014. Emneplan Medisinsk Førstehjelp.
- SDIR. 2019. Emneplan Medisinsk Behandling – Oppdatering.
- SDIR. 2019. Emneplan Medisinsk Førstehjelp – Oppdatering.
- Seland, Johan. 1994. Norsk skipsfart år for år. 1946–1976. Det internasjonale marked, norsk økonomisk ogmaritim politikk og kampen for tilværelsen. Bergen, Fagbokforlaget, 275 ss.
- Semmingsen, I. 1942. Veien mot vest. Utvandringen fra Norge til Amerika 1825-1865. 1; 136 & 175.

- Serck-Hanssen, C. 1998. Arbeidsbelastning og sikkerhet på supplyskip (I) – en studie av arbeidsforholdene for navigatører. Oslo Arbeidsforskningsinstituttets notatserie. 28 ss.
- Serck-Hanssen, C. et al. 1998. Arbeidsbelastning og sikkerhet i kystflåten (II) – en studie av arbeidsforholdene for navigatører. Oslo Arbeidsforskningsinstituttets notatserie. 29 ss.
- Sivertsen, SC. Red. 1996. Sjømilitære Samfunds 160 årige historie. Glimt fra perioden 1835–1996. Hundvåg, Sjømilitære Samfund, 144 ss.
- Sjaastad, O. 1986. The war sailor and KZ syndromes. Two closely related syndromes from a symptomatology point of view. *Functional Neurology*. 1, 1; 5–19.
- Sjøfartsdirektoratet. 1973-08-09 Rundskriv. Forskrifter for anbringelse av refleks på redningsvester og livbøyer.
- Sjøfartsdirektoratet. 1973-08-09 Rundskriv. Forskrifter for anbringelse av refleks på redningsvester og livbøyer.
- Sjøfartsdirektoratet. 2001. Årsmelding.
- Sjøfartsdirektoratet. 2002. Årsmelding.
- Sjøfartsdirektoratet. 2003. Årsmelding.
- Sjøfartsdirektoratet. 2004. Årsmelding.
- Sjøfartsdirektoratet. 2005. Årsmelding.
- Sjøfartsdirektoratet. 2006. Årsmelding.
- Sjøfartsdirektoratet. 2007. Årsmelding.
- Sjøfartsdirektoratet. 2008. Årsmelding.
- Sjøfartsdirektoratet. 2009. Årsmelding.
- Sjøfartsdirektoratet. 2010. Årsmelding.
- Sjøfartsdirektoratet. 2011. Årsmelding.
- Sjøfartsdirektoratet. 2012. Årsmelding.
- Sjøfartsdirektoratet. 2013. Årsmelding.
- Sjøfartsdirektoratet. 2014. Årsmelding.
- Sjøfartsdirektoratet. 2015. Årsmelding.
- Sjøfartsdirektoratet. 2016. Årsmelding.
- Sjøfartsdirektoratet. 2017. Årsmelding.
- Sjøfartsdirektoratet. 2018. Årsmelding.
- Skipsfartens Arbeidsgiverforening. 1967. Sjømannsutdannelsen. Nye mønstre for kvalifisering av sjøfolk. Et diskusjonsgrunnlag. Oslo.
- Skjelderup, J. 1869. Kort anvisning til sygebehandling inden skibsborde. Christiania, Johan Dahls Efterfølger. 48 ss.
- Skjæraasen, M. 1988. Lege for livet. En bok om Leo Eitinger. Oslo, Cappelens Forlag, 263 ss.
- Skram, AI. 2017. Alltid til stede. Kystvakten 1997–2017. Bergen, Fagbokforlaget. 319 ss.
- Skåre, J. 1976. Sikkerhetskurs for personell i kystfart. Skibs-Rederi. Informasjonsorgan fra Wilh. Wilhelmsens Rederi. 15, 2; 19.
- Solem, JB. 1962. Helsetjenesten for sjømenn. Liv og helse.
- Solem, JB. 1964. Fordøylessykdommer hos sjøfolk. Oslo, Tidsskrift for den norske Lægeforening. 84; 1255-1257.

- Solheim, A. 1991. Skipsmedisin og offshorefarmasi. Norsk Farmaceutisk Tidsskrift, 1991, 2; 4-8.
- Sommer, JP. 1942. Medisinske erfaringer fra hvalfangst. Oslo, Folkehelseforeningens Tidsskrift, Nr 3.
- Sommerfelt-Pettersen, J. 1996. Third International Symposium on Maritime Health. DoCumentum Navale, 1, 1; 2-3.
- Sommerfelt-Pettersen, J. 1997. Hvor mange ganger skal saniteten i Sjøforsvaret avskaffes. Norsk Tidsskrift for Sjøvesen. 1997-01, 25-26.
- Sommerfelt-Pettersen, J. 2006. Sjøfartsmedisin. Oslo, Tidsskrift for den norske Lægeforening. 126; 115-6.
- Sommerfelt-Pettersen, J. 2010. Maritim sanitet – operativt viktig og samfunnsmessig nyttig. I: Terjesen, B. et al. 2010. Sjøforsvaret i krig og fred; 520.
- Sommerfelt-Pettersen, J. 2013. Militær utdanning av sanitetsoffiserer med vekt på det maritime. DoCumentum Navale, 18, 1; 13-16.
- Sommerfelt-Pettersen, J. 2016. Katastrofen ombord på emigrantskipet 'Amelia'. DoCumentum Navale, 21, 2; 7-8.
- Sommerfelt-Pettersen, J. 2017. Sanitetsoffiserens rolle i og utenfor Sjøforsvaret. I: Terjesen, B. Terjesen, B. et al. 2017. Sjømilitær kompetanse og lederutvikling i 200 år. Bergen, Bodoni Forlag; 375-386.
- Sommerfelt-Pettersen, J. et al. 2004. Enda en folkefiende – om Harald Engelsen og blyforgiftningssaken i Horten. Oslo, Tidsskrift for den Norske Lægeforening. 124; 3235–3238.
- Sommerfelt-Pettersen, J. et al. 2006. Enda en folkefiende om Harald Engelsen og blyforgiftningssaken i Horten. Bergen, Saniteten i Sjøforsvaret, Marinesanitetens Skriftserie nr 4. 14 ss.
- Sommerfelt-Pettersen, J. et al. 2006. Sjøforsvarets Støttelag. En operativ sanitetsressurs. Oslo, Norsk Militært Tidsskrift. 2006-04; 16-22.
- Spjellkavik, Ø. et al. 1993. Flernasjonale utfordringer på norske skip. Oslo, Arbeidsforskningsinstituttets rapportserie. 109 ss.
- SSB. 2000-11-01. 1894 – annus horribilis. <https://www.ssb.no/transport-og-reiseliv/artikler-og-publikasjoner/1894-annus-horribilis--28466>
- St. meld. nr. 108. (1973–1974). Om årsberetning for 1973 fra Direktoratet for sjømenn.
- St. meld. nr. 12. (1975–1976). Om årsberetning for 1974 fra Direktoratet for sjømenn.
- St. meld. nr. 12. (1977–1978). Om årsberetning for 1976 fra Direktoratet for sjømenn.
- St. meld. nr. 14. (1965–1966). Om årsberetning for 1964 fra Direktoratet for sjømenn.
- St. meld. nr. 15. (1973–1974). Om årsberetning for 1972 fra Direktoratet for sjømenn.
- St. meld. nr. 16. (1980–1981). Om årsberetning for 1978 g 1979 fra Direktoratet for sjømenn.
- St. meld. nr. 16. (1982–1983). Om årsberetning for 1980 og 1981 fra Direktoratet for sjømenn.
- St. meld. nr. 18. (1968–1969). Om årsberetning for 1967 fra Direktoratet for sjømenn.
- St. meld. nr. 18. (1976–1977). Om årsberetning for 1975 fra Direktoratet for sjømenn.
- St. meld. nr. 18. (1978–1979). Om årsberetning for 1977 fra Direktoratet for sjømenn.
- St. meld. nr. 19. (1955). Om sjømannsutdannelsen (hermed som vedlegg: Innstilling fra Utdannelseskomiteén for skipsfarten, del I—VI og VIII samt del VII).

- St. meld. nr. 19. (1955). Om sjømannsutdannelsen (hermed som vedlegg: Innstilling fra Utdannelseskomiteén for skipsfarten, del I—VI og VIII samt del VII).
- St. meld. nr. 19. (1964–1965). Om årsberetning for 1963 fra Direktoratet for sjømenn.
- St. meld. nr. 23. (1975–1976). Om sjøfolkenes forhold og skipsfartens plass i samfunnet
- St. meld. nr. 26. (1972–1973). Om årsberetning for 1971 fra Direktoratet for sjømenn.
- St. meld. nr. 28. (1995–1996). Hvor fartøy flyte kan.
- St. meld. nr. 32. (1928). Om foranstaltninger mot smittsomme kjønnssykdommer.
- St. meld. nr. 32. (1993–1994). Om Sjøfartsdirektoratets virksomhet i 1992 og 1993.
- St. meld. nr. 34. (2008–2009). Fra vernepliktig til veteran. Om ivaretagelse av personell før, under og etter deltakelse i utenlandsoperasjoner.
- St. meld. nr. 35. (2008–2009). Brannsikkerhet.
- St. meld. nr. 36. (1997–1998). Om Sjøfartsdirektoratets virksomhet i 1996 og 1997.
- St. meld. nr. 37. (1991–1992). Om Sjøfartsdirektoratets virksomhet i 1990 og 1991.
- St. meld. nr. 41. (1971–1972). Om helsetjenestens transport- og kommunikasjonsproblemer.
- St. meld. nr. 42. (1995–1996). Om verksemda til Sjøfartsdirektoratet i 1994 og 1995.
- St. meld. nr. 43. (1999–2000). Om akuttmedisinsk beredskap.
- St. meld. nr. 44. (2000–2001). Redningshelikopter-tjenesten i fremtiden.
- St. meld. nr. 45. (1990–1991). Om skipsfart og sikkerhet til sjøs.
- St. meld. nr. 58. (1960–1961). Om tiltak for å styrke sjømannsutdannelsen og velferdsvirksomheten for sjømenn i en 10-års periode.
- St. meld. nr. 71. (1983–1984). Om årsberetning for 1982 og 1983 fra Direktoratet for sjømenn.
- St. meld. nr. 76. (1963–1964). Om Nortraships forretningsmessige avvikling og erstatningsoppgjør med rederne.
- St. meld. nr. 80. (1962–1963). Om årsberetning for 1962 fra Direktoratet for sjømenn.
- St. meld. nr. 85. (1970–1971). Om helsetjenesten utenfor sjukehus.
- St. meld. nr. 86. (1961–1962). Samordning av redningstjenesten.
- St. meld. nr. 9. (1971–1972). Om årsberetning for 1970 fra Direktoratet for sjømenn.
- St. prp. no. 1. (1886). Hovedpost IXB Angaaende Bevilgning til Navigationsexamensvæsenet, Sømandsskoler m. v. 7 ss.
- St. prp. nr. 1. (1936). Tillegg nr 37. Om Innst S Nr 128a blyforgiftningene ved Marinens Hovedverft.
- St. prp. Nr. 1. (1969-70). Tillegg nr. 1. Om samtykke til at Justisdepartementet i 1970 foretar bestilling av tre helikoptre til bruk for sjøredningstjenesten.
- St. prp. nr. 1. (1987–1988). Tillegg nr. 10. Om sammenslåing av Utenriksdepartementet og Departementet for handel og skipsfart, og effektivisering av utenriksforvaltningen.
- St. prp. nr. 1. (2002–2003). Helsedepartementet.
- St. prp. nr. 1. (2003–2004). Helsedepartementet – Kompetansesenter for sjøfartsmedisin.
- St. prp. nr. 1. (2004–2005). Helse og Omsorgsdepartementet – Senter for sjøfartsmedisin.
- St. prp. nr. 33. (1970–1971). Om samtykke til at Justisdepartementet i 1970 foretar bestilling av 10 helikoptre til bruk for redningstjenesten.

- St. prp. nr. 34. (1968–1969). Om samtykke til at Justisdepartementet inngår avtale med Helikopter-Service AS, Oslo, om rentefritt lån til anskaffelse av redningsheiser.
- St. prp. nr. 62. (1918). Om bevilgning til bedste for norske sjømandsfamilier hvis forsørgere paa grund av krigsulykke m. v. midlertidig er kommet ut av stilling.
- St. prp. nr. 63. (2001–2002). Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet.
- St. prp. nr. 64. (1969–1970). Om samtykke til at Justisdepartementet inngår avtale med Helikopter Service A/S, Oslo, om leie av helikoptere til redningstjeneste og om tilleggsbevilgning på kr. 6 000 000.
- St. prp. nr. 77. (1934) Om samtykke til å tiltre den internasjonale overenskomst om behandling av kjønnsyke sjøfolk og til å slutte avtale med Oslo og Bergen kommuner om å oprette og drive poliklinikker for kjønnsyke.
- St. prp. nr. 80. (1972–1973). Om opprettelse av Statens Havariskole.
- St. prp. nr. 87. (1971–1972). Om utbetalinger til norske sjømenn som seilte ute i krigsårene og om bevilgning til administrasjon av utbetalingene.
- Stahlke, R. 2006. Kølafondet og Sjømanns fondet av 1918. Norsk Maskin-Tidende 08-06
- Stahlke, R. 2018. Sparetrekken og det hemmelige fond. DoCumentum Navale, 23, 1; 2-3.
- Stang, L. 2011-02-22. Fikk alvorlige skader. Dagbladet.
- Stannard, S. (Editor). 2020. Textbook of Maritime Medicine. Bergen, Norwegian Center of Maritime and Diving Medicine, webpublished on www.ncmm.no. [Forthcoming].
- Statistisk Sentralbyrå. 1985. Statistisk Ukehefte nr. 48, 1985. Yrke og dødelighet 1970–1980.
- Steen, EA. 1959. Norges Sjøkrig 1940–1945. Sjøforsvarets organisasjon, oppbygning og vekst i Storbritannia. Handelsflåten selvforvar. Bind V. Oslo, Gyldendal, 242 ss.
- Steen, EA. 1963. Norges Sjøkrig 1940–1945. Marinens operasjoner fra baser i Storbritannia m.v. Bind VI. Del I. Oslo, Gyldendal, 440 ss
- Steensen, RS. et al. 1961. Flåden gjennom 450 år. København, Martins Forlag. 526 ss.
- Stensvoll, T. 2019-03-24. 30 år siden oljekatastrofen: Fortsatt ikke lært av Exxon Valdez – En lærdom er trukket: Tankskip bygges med dobbel bunn, men lite er gjort for å fjerne årsaken til at ulykker inntreffer. Teknisk Ukeblad (<https://www.tu.no/artikler/30-ar-siden-oljekatastrofen-fortsatt-ikke-laert-av-exxon-valdez/461154> Anvendt: 2019-10-12).
- Stephenson, GV. et al. 1943. Anxiety States in the Navy. BMJ, 4323; 603–607.
- Storsteen, E. Red. 1937. Social håndbok for Norge. Oslo, Norsk Forening for Socialt Arbeide. 863 ss.
- Stortinget. 1984-08-22 Referat fra møte i den utvidende utenriks- og konstitusjonskomite. [MS «Germa Lionel»] Hemmelig. 24 ss.
- Stortingstidende. 1886-04-16. Sygepleie ved sjømannskolene; 825-827.
- Stortingstidende. 1967-04-18. Spørsmål om hygienisk forskning på sjøfolk fra representant Sverre Nybø.
- Stortingstidende. 1967-05-24. Interp. fra repr. Hegtun om å bedre helsetjenesten og styrke sosialarb. for sjøfolk i utenriksfart; 3349-3359.
- Stortingstidende. 1973-04-25. Opprettelse av Statens Havariskole.

- Stortingstidende. 1994-10-26. Spm. fra John Ingolf Alvheim om hvorfor Sjøfartsdirektoratet ikke aksepterer høreapparater som teknisk audiologisk hjelpemiddel på linje med briller ved sertifisering av sjøfolk; 540.
- Strand, LA. 2011. Epidemiological studies among Royal Norwegian Navy servicemen. Cohort establishment, cancer incidence and cause-specific mortality. Trondhjem, Norwegian University of Science and Technology. [PhD]
- Strand, LA. et al. 2010. Asbestos-Related Cancers Among 28,300 Military Servicemen in the Royal Norwegian Navy. *American Journal of Industrial Medicine*. 53; 64–71.
- Strand, LA. et al. 2008. Establishment of the Royal Norwegian Navy personnel cohorts for cancer incidence and mortality studies. *Military Medicine*. 173; 785-791.
- Strøm, A. 1952. Helserådets oppgaver i forbindelse med helsekontroll av befolkningen. Stockholm, Nordisk Hygienisk Tidsskrift. 7-8; 242-250.
- Strøm, A. 1961. Undersøkelse av norske tidligere konsentrasjonsleirfanger. Oslo, Tidsskrift for den Norske Lægeforening, 81; 803-ff.
- Strøm, A. 1964. Psykiatriske lidelser hos sjømenn. 1. Praktiske erfaringer. Oslo, Tidsskrift for den norske Lægeforening, 18; 1237-ff.
- Strøm, A. 1968. Norwegian concentration camp survivors. Oslo, Universitetsforlaget, 185 ss.
- Strøm, A. 1974. Krig og helse. Oslo, Gyldendal, 77 ss.
- Strøm, A. 1978. Krigspensjoneringen. Hvordan har tilleggssloven av 22 mars 1968 virket? En analyse av en trykdelov. Rapport fra en forskergruppe. Oslo, Universitetsforlaget. 112 ss.
- Strøm, A. et al. 1962. Examination of Norwegian ex-concentration-camp prisoners. *Journal of neuropsychiatry*, 4; 43-62.
- Strøm-Erichsen, AG. 2013-08-03. Tale i Fredsparken, Risør. Møte med krigsseilere og pårørende. Regjeringen.no. <https://www.regjeringen.no/no/dokumentarkiv/stoltenberg-ii/fd/taler-og-artikler/2013/mote-med-krigsseilere-og-parorende-risor/id733139/> Anvendt: 2019-08–20.
- Sugar, E. 1981. Repatriation and unfitness for sea duty caused by mental case. *Norsk Bedriftshelsetjeneste*. 2; 155-159.
- Sugar, E. et al. 1968. [The Indo-Norwegian health project in Kerala 1954–1966]. Oslo, Tidsskrift for den norske Lægeforening, 88, 1; 1-5.
- Sund, A. 2008. Historien om katastrofepsykiatrien som nytt fagområde i Norge. Sessvollmoen, Forsvarets Sanitet. 154 ss.
- Sundby, P. 1955. Et aktuelt sosialpsykiatrisk problem. Oslo, Tidsskrift for den norske Lægeforening. 55; 616-ff.
- Sundby, P. 1956. Occupation and insanity. The frequency distribution of psychosis within different occupational groups, with special reference to psychosis among ordinary seamen. *Acta Psychiatrica Scandinavica*, 31, S106; 276-287.
- Sundt, E. 1975 [1855]. Om dødeligheten i Norge. Verker i utvalg, Bd. 2. Oslo, Gyldendal.
- Sundt, EL. 1967 [1861–64]. På Havet. Verker i utvalg, Bd. 7. Oslo, Pax Forlag.
- Svendsen, KvH. 1998. Karakterisering av eksponering for oljetåke og helseeffekter på lunger og hud hos skipsmaskinister. Samlerapport fra et prosjekt om helse og eksponering for oljetåke blant skipsmaskinister på ferger i Midt-Norge. Trondhjem, Regionsykehuset i Trondheim, Arbeidsmedisinsk avdeling. 35 ss.

- Svendsen, KvH. et al. 1997. Characterization of exposure to mineral oil mist and effects on the lungs and the skin of marine engineers. *American Journal of Industrial Medicine*, 32; 84–89.
- Svendsen, KvH. et al. 1997. Skin disorders in ship's engineers exposed to oils and solvents. *Contact Dermatitis*, 36; 216–220.
- Svendsen, MF. 2016. Med flytende hoteller gjennom urent farvann. Det Bergenske Dampskibsselskabs cruisevirksomhet 1920–1939. Bergen, Universitetet i Bergen, Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap, Mastergradsoppgave i historie. 118 ss.
- Syvvertsen, AE. 2015. Norske sjøfolk i krig og terror. Gulfkrigen 1980–1988. Oslo, Aschehoug, 197 ss.
- Sætereie, S. 2014. Sjømenn på rømmen. En studie av norske sjøfolk som forlot sine skip 1862–1913. Oslo, Universitetet i Oslo, Masteroppgave i historie.
- Søbye, E. 2000. Tallenes fortellinger. Skipsforlis 1851–1998. 1894 – annus horribilis. Statistisk Sentralbyrå.
- Søbye, E. 2001. 1894 – annus horribilis. Skipsforlis 1851–1998. Oslo, Samfunnsspeilet. 15, 1; 108–125.
- Søbye, E. 2001. Karneval i Lofoten. Lofotfisket 1856–2000. Oslo, Samfunnsspeilet. 15, 1; 54–69
- Søbye, E. 2001. Matroserne rømmer. Utvandring 1821–1917. Oslo, Samfunnsspeilet. 15, 1; 4–13
- Søfartsmedisinsk Institut. 1995. Det Maritime Sundhedsvæsen. Nordisk Seminar. Rapport. 47 ss.
- Sørensen, H. et al. 1983. Krigssejlere 40 år efter. København, Ugeskr Laeger. 145, 47; 3685–3688.
- Sørhaug, HC. et al. 1980. Skip og samfunn. En undersøkelse av betingelser for organisatorisk og individuell tilpasning. Oslo, System for sikkert skip, 3S Rapport 80-03. Norges Teknisk-naturvitenskapelige Forskningsråd. 292+11 ss.
- Telenor. Fra bilradiotelefon til smarttelefon. <https://telenorkulturarv.no/mobiltelefonen>. Anvendt: 2019-02-14.
- Telenor. The home station of Norway at sea. <https://telenorkulturarv.no/en/rogaland-radio> Anvendt: 2018-11-22.
- Tenfjord, OW. 1964. Om legeundersøkelse av norske sjømenn. *Sosialt Arbeid*, 38, 9-10; 301–309.
- Tenfjord, OW. 1966. Helsetjeneste for sjømenn i Sovjetunionen. *Sosialt Arbeid*. 40, 9; 297–309.
- Tenfjord, OW. 1966. Mental diseases among Norwegian seamen. *Bull of the Institute of Marine Medicine in Gdansk*, XVII, 3.
- Tenfjord, OW. 1971. Regelmessig kontakt viktig. *Skibs-Rederi. Informasjonsorgan fra Wilh. Wilhelmsens Rederi*. 11, 3; 34.
- Tenfjord, OW. 1972. Rederilegekontorets virksomhet. *Skibs-Rederi. Informasjonsorgan fra Wilh. Wilhelmsens Rederi*. 12, 2; 5–6.
- Tenfjord, OW. 1973. Betydningen av urinundersøkelser ombord. *Skibs-Rederi. Informasjonsorgan fra Wilh. Wilhelmsens Rederi*. 13, 3; 20.
- Tenfjord, OW. 1978. Sykdommer til sjøs. *Skibs-Rederi. Informasjonsorgan fra Wilh. Wilhelmsens Rederi*. 18, 3; 19.

- Tenford, OW. 1991. Glimt fra etableringen av Legekantoret for Sjømenn i Oslo. Oslo, Stensil, 10 ss.
- Tenford, OW. et al. 1964. Sykdom, ulykker og død blant norske sjømenn. Oslo, Tidsskrift for den norske Lægeforening. 84; 1128-ff.
- Tenford, OW. et al. 1983. Risikofaktorer for koronar hjertesykdom hos sjømenn. Oslo, Tidsskrift for den norske Lægeforening. 103; 2312-2316.
- Tenold, S. 2001. Skipsfartskrisen og utviklingen i norsk skipsfart 1970-91. Bergen, SNF. 149 ss.
- Tenold, S. 2014. Globalisation and maritime labour in Norway after the Second World War. *The International Journal of Maritime History*. 27, 4; 774-792.
- Tenold, S. 2019. Norwegian Shipping in the 20th Century. Norway's Successful Navigation of the World's Most Global Industry. Palgrave Macmillan. 327 pp.
- Tenold, S. et al. 2019. Mermaids Ashore. The Norwegian Mermaid Association, 1964-1989. *The Mariner's Mirror*, 105, 2; 202-218.
- Tenvik, A. 1990. Beskyttelse av skipsfarten under krig i Hartmark, A. Atlanterhavsslaget og de norske korvettene. Oslo, Norsk Maritimt Forlag; 7-14.
- Terjesen, B. et al. 2010. Sjøforsvaret i krig og fred. Bergen, Fagbokforlaget, 581 ss.
- Terjesen, B. et al. 2017. Sjømilitær kompetanse og lederutvikling i 200 år. Bergen, Bodoni Forlag. 512 ss.
- Thelle, DS. 1993. Språk i Norden. Om skjørbuk, øl og sitrusfrukter. Oslo, Tidsskrift for den norske Lægeforening. 113; 638.
- Thoresen, P. 2002. Helse på hvalfangst. Tønsberg, Vestfoldminne; 51-61.
- Thoresen, S. et al. 2017. Scandinavian Star. Erfaringer og helse hos overlevende og etterlatte etter 26 år. Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress, Rapport 5, 2017. 177 ss.
- Thorsrud, E. et al. 1967. Skipet i utvikling. Noen trekk ved arbeidsorganisasjonen og 24-timers samfunnet ombord. Oslo, Arbeidsforskningsinstituttene. 75 ss.
- Thowsen, A. 1992. Handelsflåten i krig, 1939-1945. Bd. 1. Nortraship, Profitt og patriotisme. Oslo, Grøndahl og Dreyer, 494 ss.
- Thowsen, A. 2006. En skog av skip. Odfjell 1914-1960. Bergen, Odfjell; 13.
- Thuesen, NP. 2001-12-17. Skadet av sjokk. *Vi Menn*; 14-15.
- Thygesen, P. 1964. Læge i tyske konsentrationslejre. København, Stig Vendelkærs Forlag.
- Thygesen, P. 1979. En lovgivnings intentioner. Om årsagssammenheng og omvendt bevisbyrde. København, Ugeskr Laeger. 141, 17; 1164-1170.
- Thygesen, P. 1980. The concentration camp syndrome. København, *Dan Med Bull*. 27, 5; 224-228.
- Thygesen, P. et al. 1970. Concentration camp survivors in Denmark persecution, disease, disability, compensation. A 23-year follow-up. A survey of the long-term effects of severe environmental stress. *Dan Med Bull*. 17; 65-108.
- Thygesen, P. et al. 1986. Krigssejlerens skæbne. København, Bibliotek for Læger, 178; 185-204.
- Till, G. 2013. The Economics of Sea Power. Testing Maritime Narrative for the 21st Century i Forbes, A. The Naval Contribution to National Security and Prosperity. Proceedings of the Royal Australian Navy Conference 2012. Canberra, Sea Power Centre; 39-58.

- Tiller, PO. 1958. Father absence and personality development in sailor families. København, Munksgaard. 48 ss.
- Tomaszun, S. 1998. Health care for seafarers. *The Lancet*, 351; 1148.
- Tomaszun, S. 2003. Activities in maritime medicine in countries of Central and Eastern Europe. Symposia on maritime medicine, 1963–1989. *International Maritime Health*. 54, 1-4; 177-81.
- Tomaszun, S. et al. 1988. Morbidity, injuries and sick absence in fishermen and seafarers – a prospective study. *Bull Inst Marit Trop Med Gdynia*. 39, 3-4; 125-35.
- Torpmann-Hagen, E. 1998. Over 99 % av norske sjøfolk godkjent i helsekontroll i 1997. *Navigare*, 1998, 3; 28.
- Totland, PA. 1984. Germa Lionel. Norske sjøfolk i Gaddafis fangenskap. Oslo, Cappelen. 106 ss.
- Tsands, EC. 1992. *International Maritime Labour Law*. London, LSE, University of London. PhD.
- Tveten, A. 2012. Radio Medico og Hovedredningssentralen deler informasjon. *Navigare* 2012, 4; 46-48.
- Tveten, A. 2012. Telemedisin gir tryggere seilas. *Navigare* 2012, 3; 44-46.
- Tønnessen, JN. 1951. Mannskapsforhold i Worm-Müller, JS. (Red.) 1923–1951. *Den Norske sjøfarts historie*. Oslo, Cappelen Forlag. 2,3; 98-166.
- Uchermann, VC. 1886. *Lægebog for Sømænd*. Kristiania, Aschehoug. 172 ss. Boken kom ut i til sammen ni utgaver.
- Uchermann, VC. 1887. Om de hygieniske bestemmelser for vore handelsskib. *Tidsskrift for Praktisk Medicin*. 332-40.
- Uchermann, VC. 1902. Indstilling fra den af Departementet for det indre nedsatte komite for at tage under overveielse og frekomme med forslag til midler til bekjæmpelse og forebyggelse af sygdommen beri-beri. Kristiania. 86+160.
- Uchermann, VC. 1906. Det nye kostreglemente for den norske Handelsflaade. Kristiania. *Dagbladet*. Nr. 35, 37, 42, 44.
- Uchermann, VC. 1910. Skjørbug og beri-beri. Oslo. *Morgenbladet*. Nr. 35.
- Uchermann, VC. 1911. Beri-beri og kostholdet. II. Oslo. *Morgenbladet*. Nr. 705.
- Uchermann, VC. 1911. Beri-beri. Kostholdet ombord. I. Oslo. *Morgenbladet*. Nr. 629.
- Ulven, AJ. 2011. Sjøfolks helse – en god investering. *Navigare*, 2011, 2; 46-48.
- Ulven, AJ. 2008. Mer fra sjøfartens arbeidsmiljølov. *Navigare*, 2008, 2; 40-42.
- Ulven, AJ. 2008. Sjøfartens arbeidsmiljølov. *Navigare*, 2008, 1; 48-53.
- Ulven, AJ. 2010. Oljekatastrofen i Mexicogulven. Vurdering av helserisiko. *Navigare*. 2010, 3; 48-49.
- Ulven, AJ. 2013. Vibrasjoner kan gi alvorlige helseskade. *Navigare*, 2013. 4; 54-56.
- Ulven, AJ. 2015. Medisinkistene er utdaterte. *Navigare*, 2015, 3; 48-51.
- Ulven, AJ. 2015. Radio Medico Norway. *Ramazzini*. 22, 3; 16-17.
- Ulven, AJ. 2015. Sjøfartens arbeidsmiljølov. *Ramazzini*. 22, 3; 8-9.
- Ulven, AJ. 2017. Kriseberedskap. En kritisk suksessfaktor. *Navigare*, 2017,4; 46-47.
- Ulven, AJ. 2017. Vær forberedt når du ringer. *Navigare*, 2017, 1; 44-45.
- Ulven, AJ. et al. 2007. Seafarers' wives and intermittent husbands social and psychological impact of a subgroup of Norwegian seafarers' work schedule on their families. *International Maritime Health*, 58, 1-4.

- United Nations. 1982. United Nations Convention on the Law of the Sea. (UNCLOS II).
- United States Public Health Service. 1943. Traumatic war neuroses. Conference on Traumatic War Neuroses in Merchant Seamen. Medical studies on merchant seamen No 1. <https://collections.nlm.nih.gov/catalog/nlm:nlmuid-23820300R-bk> Anvendt: 2019-09-02.
- Urner, CJ. 1983. Shipboard medicine in the United States. *Norsk bedriftshelsetjeneste*. 4; 486-492.
- Ursin, J. 1947. I Brennpunktet. Den norske Sjømannsmisjon i krigsårene 1940–1945. Bergen, Den norske Sjømannsmisjons Forlag.
- van der Hagen, A. 1947. Der brenning brøt. Bergen, Den Norske Sjømannsmisjons Forlag, 67 ss.
- Vangstein, BH. 2005. Morsetelegrafi – CW (Continuous waves). Norsk Radio Relæ Liga. <https://www.nrri.no/cw-morsetelegrafi/97-morsetelegrafi-cw-continous-waves> Anvendt: 2018-11-22.
- Vellar, OD. 1965. Røkevaner blant norske sjømenn og menn i land. Oslo, Landsforeningen mot kreft. 32 ss.
- Vikøyr, H. 2004-05-04. Gjør feil på broen. VG (<https://www.vg.no/nyheter/innenriks/i/KvBkvX/gjoer-feil-paa-broen> Anvendt. 2019-10-12).
- Vokac, Z. et al. 1979. Døgnrytmer i en kontinuerlig 6-timers skiftordning. B/F Tustna. Oslo, System for sikkert skip, 3S Rapport, NTNF, Arbeidsfysiologisk institutt. 51 ss.
- Vold, O. 1995. Feltoget 1940 – avdelingenes påkjenninger og tap. Oslo, Rikstrygdeverket, 277 ss.
- Waage, P. 1977. Avmønstring på grunn av sykdom og skade 1.1. – 31.12. 1976. Oslo, Trygdekontoret for utenlandssaker 1977. Stensil.
- Waller, M. Et. Al. 2011. Changes over time in the «healthy soldier effect». *Population Health Metrics*. 9, 7.
- Wang-Norderud, R. et al. U. å. Kort innberetning over 750 norske sjøfolk med arbeidstilatelse i New York i krigsårene 1942–1945. Stensil.
- War Shipping Administration. 1943. Safety for seamen. 114 pp.
- War Shipping Administration. 1944. Standard List of Medical Supplies Issued to U.S. Merchant Ships During World War II.
- War Shipping Administration. 1944. U.S. Merchant Marine at War. War Shipping Administration Report to The President.
- Watson, A. 1946. Merchant Seamen's Health Ashore. *BMJ*, 4443; 335.
- Weisæth, L. 1986. Tortur av et norsk skipsmannskap. Torturen, mestringsen og de psykiske følger. Oslo, Tidsskr Nor Lægeforen. 107; 2224–2225.
- Weisæth, L. 1989. Torture of a Norwegian ship's crew. *Acta Psychiatrica Scandinavia Supplement*. 80 (Supp 355); 63-72.
- Weisæth, L. 2002. The European History of Psychotraumatology. *Journal of Traumatic Stress*. 15, 6; 443-452.
- Weisæth, L. et al. 1990. A follow – up Study Tortured Norwegian Ships Crew. In: Lundeborg JE. (Eds). 1990. Wartime Medical Services. Stockholm, FOA; 397-412.
- Weisæth, L. et al. 1992. En foreløpig rapport om katastrofepåvirkningen og negative helsemessige (psykososiale og stressmedisinske) følger etter Scandinavian star brannen hos 12 undersøkte besetningsmedlemmer. Konfidensiell.

- Weisæth, L. et al. 2002. Traumatic Stressors in Terrorism: Norwegian Merchant Sailors in the Arabian Gulf 1984–1988. Abstract. *Prehosp Disast Med.* 17; 15.
- Wermundsen, B. et al. 1975. Sjøfolk i kjemikaliefart. En yrkeshygienisk og medisinsk undersøkelse vedrørende transport av flytende kjemikalier i bulk på norske skip. Rapport fra forprosjektet. Oslo, Yrkeshygienisk Institutt. 36 ss.
- Wexelsen, E. 1993. Working Conditions and Work-Related Injuries and Illnesses on board Norwegian Floating Factories after World War II i Basberg, JS et al. Whaling and history. Sandefjord. Kommandør Chr Christensens Hvalfangsmuseum; 139–156.
- Wilmar, A. 2009. Den Norske Marines Bevoktningsfartøyer under Første Verdenskrig. Marinebiblioteket Forlag. 198 ss.
- Winge, M. 1990. Søværnets lægevæsen 1500–1840. København, Bibliothek for Læger, 43; 214–312.
- Withuis, J. et al. 2010. The Politics of War Trauma. The aftermath of World War ii in eleven European countries. Amsterdam, Aksant Academic Publishers. 385 pp.
- Woodman, R. 2004. The real cruel sea. The Merchant Navy in the Battle of the Atlantic, 1939–1943. London, John Murray. 781 ss.
- World Health Organization. 1924. The Agreement of Brussels respecting Facilities to be given to Merchant Seamen for the Treatment of Venereal Diseases: Report of a Study Group (WHO Technical Report Series, No. 150., 1958).
- World Health Organization. 1961. Study of the nature and extent of health problems of seafarers and of the health services available to them. 15 pp.
- World Health Organization. 1967. International Medical Guide for Ships. Geneva, World Health Organization. 404 pp.
- World Health Organization. 1988. International Medical Guide for Ships. Geneva, World Health Organization.
- World Health Organization. 2005. International Health Regulations.
- World Health Organization. 2007. International Medical Guide for Ships. Geneva, World Health Organization. 492 pp.
- World Health Organization. 2011. Guide to Ship Sanitation.
- Worm-Müller, JS. (Red.) 1923–1951. Den Norske sjøfarts historie. Bd 1–3. Oslo, Steenske Forlag.
- Zachariassen, A. 1950. Fra trellekår til fire menn. Oslo, Norsk Sjømannsforbund. 680 ss.
- Ødegård, Ø. 1956. The Incidence of Psychoses in Various Occupations. The International Journal of Social Psychiatry. 2, 2; 85–104.
- Øgrim, ME. 1961. Kostholdsundersøkelser i handelsskip. Melding nr. 1. Oslo, Landsforeningen for Kosthold og Helse.
- Øgrim, ME. 1962. Sjømannskosten i historisk perspektiv. *Liv og Helse*; 29; 219–225.
- Øgrim, ME. 1964. Kosthold til sjøs. Oslo, Tidsskrift for den norske Lægeforening. 84; 1257–1262.
- Økland, BG. et al. 2019. Havfruer – ikke bare en myte. Sjøfartshistorisk Årbok 2018. Bergen, Stiftelsen Bergens Sjøfartsmuseum; 7–42.
- Østreng, D. 2006. I samme båt. Forholdet mellom sjøfolk på multinasjonale skip. Oslo, Universitetet i Oslo, Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi. 312 ss. [Doktoravhandling].
- Øvreseth, I. 1932. Vi som var våbenløse. En skibsførers erindringer fra krigstiden 1914–18. Oslo, Aschehoug, 242 ss.